

XXXVIII. ÉVFOLYAM

2026. 1. SZÁM

HAF

 HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

TARTALOM

Új év, új kihívások	3
„A vezénylőzászlós dolga, hogyan a katonákkal foglalkozzon”	4
<i>Safety Transport 2025</i>	10
„Mosolyogj, ha esik az eső, és akkor se add fel, ha minden összeesküszik ellened...”	12
Kulcs a szolgálathoz 1.	16
Évtizedes „vérszerződés”	19
Tapasztalatok a PREFLEX elektronikus leltározási rendszer bevezetéséről	20
„Nem »Előre!«, hanem »Utánam!«”	
Interjú Nacsa Attila zászlóssal, a 7. Területvédelmi Ezred kiképző- századának vezénylőzászlósával	22
Újabb altiszti értékünk	24
A híradótevékenységek fejlődése a Magyar Honvédségben 1. (1945–2000)	26
Rossz rádió	29
Az MI veszélyei a mindennapi katonai feladatok során 2.	30

IMPRESSZUM

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente öt alkalommal

2026. 1. szám

Kiadja a Honvéd Vezérkar

Szerkesztőbizottság

Elnök:

Zsíros Tamás MH Vezénylő zászlós
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Bálint Ákos főtörzszászlós

Bogya Sándor főtörzszászlós

Sebestyén Tibor törzszászlós

Soós Lajos főtörzszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Geoinformációs
és Torborzástámogató Közhasznú
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
– Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó igazgatója:

Dr. Hajdú Ferenc t. ezredes

Felelős szerkesztő: Havasi Máté

Olvasószerkesztő: Kiss Zoltán

Grafikai tervezés: Győri László, Kiss Fanni Flóra

Tördelés: Schubert Andrea, Dallos Tamás

Műszaki vezető: Gróf István

Címlapfotó: Kovács Tamás

Kiadói titkár: Tóthné Szűcs Nikolett

tothne.szucsnikolett@hmrzinyi.hu

A szerkesztőség címe:

1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 7–9.

Telefon: (70) 199-8648

E-mail: honvedaltizsti@hmrzinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Geoinformációs

és Torborzástámogató Közhasznú

Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság,

Kreatív Tervező és Sokszorosító Igazgatóság

Felelős vezető: Pásztor Zoltán igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában, illetve

a kiadvany.magyarhonvedseg.hu oldalon.

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA).

Új év, új kihívások

Tisztelt Altiszti Állomány!

A Honvéd Altiszti Folyóirat idei első számának megjelenése alkalmából szeretettel és tisztelettel köszöntöm mindannyiukat. Minden év kezdete új lehetőségeket és kihívásokat tartogat számunkra. Az ismert magyar közmondás úgy tartja: „ki korán kel, aranyat lel”, vagyis aki időben elkezdí a munkát, az sikeres lesz. A mostani időszak alkalmat ad arra, hogy új célokat tűzzünk ki, és együtt haladjunk előre a közös siker felé.

Az elmúlt évek tapasztalatai bizonyították, hogy összetartó közösségünk minden akadályt képes leküzdeni. Az Önök szakmai elhivatottsága, kitartása és példamutató feladat-végrehajtása nélkülözhetetlen a Magyar Honvédség és az alakulatok mindennapi életében. A Magyar Honvédség vezetése év eleji elismerésekkel (fegyverpénzzel, a béren kívüli juttatások rendszerének számos új elemével) szeretné kifejezni háláját az eddigi kiváló teljesítményért, és megerősíteni, hogy munkájukat nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is megbecsüli.

Az idei évben a vezetés kiemelt figyelmet fordít a béren kívüli juttatások bővítésére és fenntartására, hogy Önök ne csak hivatásuk gyakorlása során, hanem magánéletükben is megtapasztalhassák a megbecsülést. Tudjuk, hogy a családi háttér, a biztos megélhetés és a személyes jóllét mind hozzájárulnak ahhoz a motivációhoz, amely új erőt ad a mindennapi kihívások leküzdéséhez.

Hiszem, hogy a közös célok, az egymás iránti tisztelet és a szakmai fejlődés iránti elkötelezettség idén is vezérfonalunk lesz. Bízom benne, hogy a Honvéd Altiszti Folyóirat továbbra is inspirációval, tudással és közösségi élményekkel szolgál mindannyiunk számára. Az előttünk álló év legyen eredményekben gazdag és kihívásokkal teli. A nehézségek leküzdése és a mindennapi próbatételek ugyanis – legyen az gyakorlat, képzés, kiképzés, fizikai felmérőn való megfelelés vagy éppen egy új nyelv elsajátítása – olyan megmérettetések, amelyek kovácsolják az erős jellemet. Az idei év feladatainak és célkitűzéseinek sikeres teljesítéséhez egy ismert vezető, a katonából lett amerikai külügyminiszter, Colin Powell szavait ajánlom figyelmükbe: „There are no secrets to success. It is a result of preparation, hard work, and learning from failure.” – „A sikernek nincsenek titkai. A siker a felkészülés, a kemény munka és a kudarcokból való tanulás eredménye”. Ezen iránymutatással és feladatszabással kívánok sikeres és eredményes új évet minden altisztnek és családjának!

*Zsíros Tamás MH Vezénylő zászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa*

A vezénylőzászlós dolga, hog

„Nem tartom magam irodai embernek” – jelentette ki tavaly Kaszab Zoltán főtörzszászlós, korábbi MH vezénylő zászlós. Akkor a NATO Szövetséges Műveleti Parancsnokság (Allied Command Operations – ACO) vezénylőzászlósi beosztására készülve világossá tette, hogy akárcsak Magyarországon, nemzetközi környezetben is minél több időt kíván katonák között tölteni. Kaszab Zoltán októberben vette át új beosztását, most az első hónapok tapasztalatairól kérdeztük őt.

Az utóbbi napokban megfordult Ausztráliában, Új-Zélandon és Japánban is. Úgy tűnik, hogy az irodai munka helyett valóban terepen mozog inkább. Hogy értékeli eddigi szolgálatát ebből a szempontból?

Továbbra is tartom eredeti célomat, viszont a vártnál jobban meg kell osztanom a figyelmet az irodai teendők és a kintlét között, mert rendkívül sok feladat akad a parancsnokságon. A NATO folyamatosan erősíti pozícióját a világ legerősebb szervezeteként. Hogy a változásokkal képpen legyen az ember, nem utazhat el mindig. De szögezzük le, a vezénylőzászlósnak az a dolga, hogy a katonákkal foglalkozzon. Tolmácsolja és végrehajtassa a parancsnok üzeneteit, iránymutatását, elvárásait. Az ACO-n eddig töltött nagyjából négy hónap alatt meglátogattam több összhaderőnemi parancsnokságot, így jártam például a brunssumi és a nápolyi parancsnokságon, de fellekerestem a haditengerészeti parancsnokságot a brit Northwoodban, valamint a Szövetség hírszerzési, megfigyelési és felderítő erőinek szicíliai bázisát is. Találkoztam a balti tagállamokba telepített NATO előretolt szárazföldi erők (FLF) vezénylőzászlósaival, illetve angol, amerikai és észk katonákkal. Beszélgetéseink során megértettem az ő nézőpontjukat és szerepüket. Végül a Szövetség négy partnernemzetét tömörítő indo-csendes-óceáni csoport következett, jártam Új-Zélandon, Ausztráliában és Japánban, de Dél-Korea egyelőre kimaradt. Érdekesség, hogy ők a haderőfejlesztési programjuk

keretében gyakran hasonló problémákkal szembesülnek, mint mi. Elvégre a céljuk ugyanaz, mint nekünk, hogy bármiféle, akár természeti katasztrófából eredő kihívásra hatékony választ tudjanak adni.

Látogatásai alkalmával mire figyel, mit vizsgál elsőrendűen?

Egyfelől azt, hogy az adott szervezet mit ad hozzá a NATO védelmi mechanizmusához, és miként látja saját szerepét a nagy egészben. Másrészt igyekszem a vezetői utasítások, feladatszabások számukra releváns értelmezésére, illetve további, a szolgálatvégzésükhöz szükséges információk megosztására.

Az óceániai térségben is fontosnak tartják az altisztképzést? Miről tárgyalt legutóbbi három látogatása során?

Mindenhol nagy szükség van jól felkészített altisztekre. Az új-zélandi vezénylőzászlóssal a toborzási és megtartási kérdések, illetve a technikai fejlesztések mellett sokat beszélünk a képzési rendszerről. Aki figyeli a híreket, tudhatja, hogy Ausztráliában szintén nagy léptékű haderőfejlesztést hajtanak végre. Ennek kapcsán részt vettem egy szimpóziumon,

„y a katonákkal foglalkozzon”

amely érintette a légierőt, a szárazföldi alakulatokat és a haditengerészetet is. Náluk az országot körülvevő hatalmas vízterület miatt a harmadik komponens a leghangsúlyosabb. Kiváló partnerséget ápolnak ugyanakkor olyan térségbeli országokkal, mint például a Fülöp-szigetek, Fidzsi vagy Szingapúr. Ami Japánt illeti, az ő elsődleges partnerük az Egyesült Államok, de a NATO-val is készek a párbeszédre. Altiszti vonatkozásban náluk is az öregedő társadalom miatt nehezedő toborzás jelenti a fő kihívást. Viszont jó látni, milyen holisztikus megközelítéssel viszonyulnak az ország védelméhez, hogy feladataikba képesek bevonni a civil társadalmat. Nem háborús konfliktusról beszélek, hanem a természeti csapásokról, ami arrafelé gyakran előfordul. Központi irányítással, magas színvonalon tudják kezelni ezeket a helyzeteket.

Az említett tapasztalatok birtokában milyennek látja a magyar altisztképzést?

Sokszor elmondtam már, és elfogultság nélkül állíthatom, hogy a magyar altiszteket magas polcra helyezik a NATO-ban. Hatalmas lépéseket tettünk az elmúlt

években a vezénylőszáslói rendszer működtetésének, a vezetői kiválasztás rendszerének és a szentendrei MH Altiszti Akadémia működésének javításáért. Kevés olyan haderő létezik, amelyben a hazai tanfolyamrendszerben kialakított ötlépcsős képzés működik.

Nagy különbségeket észlel nemzetközileg az altisztképzés terén?

Nem, szerintem mindenki a lehető legjobb teljesítményt igyekszik nyújtani. Nyilván mindenkinek fejlődnie kell, és kikerülni abból a csólátásból, amelybe a napi tevékenységünk kapcsán, akár tetszik, akár nem, idővel mindannyian belecsúszunk. Szükséges látni a nagy egészet, hogy ki mit és miért csinál a rendszeren belül. Persze végzünk teljesítményértékelést, de a papíron megállapított felmérési eredményeknél fontosabb maga az elkötelezettség, amely katonáinkat jellemzi. Mindig javaslom az egyes nemzeti hadseregek vezénylőszáslóinak, hogy hívják meg a NATO különböző szintű vezénylőszáslóit. Mi naprakész információkkal tudunk szolgálni a katonáknak, kicsit megvilágítjuk nekik a rendszer működését, valamint

a különböző országok altisztképzésére vonatkozó példákat hozunk. Elvégre az az egyik legfontosabb szempont, hogy a Szövetség országai együtt tudjanak működni egymással.

Ön jelenleg nemzetközi környezetben mozog. Nehéz megélni az eltérő katonai kultúrák közti különbségeket vagy a nyelvi akadályokat?

Ellenkezőleg, az egyes katonai kultúrák találkozása beszélgetésre sarkall, és a történelmi ismeretek szélesítésére ad lehetőséget. Úgy gondolom, hogy az egyenruhások amúgy is gyorsan megtalálják egymással a közös hangot. Nem a különbségeket kell nézni, hanem a közös tevékenység eredményét. Jó látni, hogy különböző származású emberek mennyire kíváncsiak, nyitottak egymásra. A kommunikáció okozhat nehézséget, de a NATO két hivatalos nyelve, az angol és a francia közül az előbbit mindannyian használjuk. A beosztásunkhoz kötődő szakkifejezésekkel tisztában vagyunk, és katonaként igyekszünk egyértelműen fogalmazni.

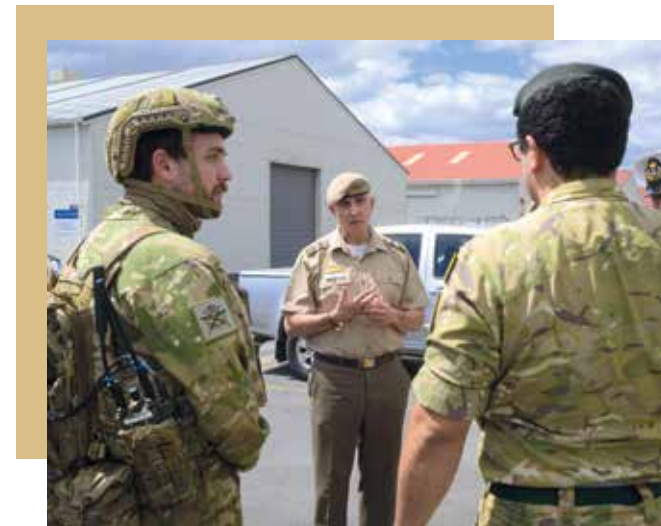
A nyelvi kompetenciák mellett fontos a személyes bizalom is, ami maradéktalanul megvan. Mindannyiunkat ugyanarra kötelez az eskünk, ezért valamilyen irányba haladunk. Ezt takarja a „one team, one fight”, vagyis „egy csapat, egy harc” mottó formájában megfogalmazott NATO-elv.

Ami az ön személyes feladatait illeti, vezénylőzászlósként mi a szerepe a NATO-szervezetben a parancsnoki döntéshozatal támogatásában?

Minden egyes eligazításon és egyeztetésen részt veszek. Mielőtt Alexis G. Grynkewich vezérezredes, a szövetséges erők európai főparancsnoka kimondja a végső szót, mindig körbemeget a kérdés a parancsnoki cso-

portban, tehát a helyettese, a törzsfőnök, a törzsfőnök-helyettes és magam is elmondom a véleményem. Ez pont azt a szükséges bizalmat adja meg ebben a gigantikus szervezetben, amelyről beszéltünk. De ez a fajta hozzáállás kiemeli az altiszt állomány szerepét is. Bármilyen véleménykülönbség jelentkezik köztünk, keressük egymást, és átbeszéljük a dolgokat. Próbálok a parancsnokság minden egyes részén jelen lenni, ahogy otthon is igyekeztem. Nem okosabbnak lenni, hanem megismerni a részleteket, ami alapján a parancsnokomnak hiteles információt vagy véleményt tudok adni. A beosztott vezénylőzászlósoktól is azt kértem, hogy saját területükön legyenek jelen minden részletben, aktívan és kezdeményezően lássák el feladataikat.

Amikor itthon szolgált, sok könyvet és cikket ajánlott a vezénylőzászlósoknak, hogy naprakészek maradjanak katonai és biztonságpolitikai téren. Most a rengeteg egyeztetés, napi feladat és utazás mellett

menyire marad ideje ilyen elméleti témákban elmerülni?

Ebben a beosztásban kicsit nagyobb fordulatszámot kell fölvenni, de próbálom követni a számomra fontos híreket és tartalmakat. Amikor találok egy jó írást vagy videót, mindig megmutatom a beosztottaknak. Mostanában érthető módon a NATO tevékenységével és gyakorlataival kapcsolatos anyagokat, a parancsnokom vagy a NATO-főtisztár nyilatkozatait preferálom.

Hány ember segíti önt közvetlenül?

Három fő és egy összekötő alkotja a stábomat. Mindenkinek megvan a maga feladata. Saját döntéseket hoznak, ezen a szinten már senkinek sem fogjuk a kezét, megvalósul a küldetésalapú vezetés.

Pontosan úgy működünk, ahogy dr. Böröndi Gábor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke vezeti a haderőt. Ő meghatározza a célt és szándékot, a közép szint konkretizálja az időpontot, a helyszínt és az erőforrásokat, a végrehajtó szint pedig önállóan dönt, tudja, hogyan végezze el a feladatot. Nagy szervezetben nincs idő arra, hogy minden apró részletet egyesével pontosítsanak, hanem automatizáltan végzik a feladatokat.

Pont a napokban tartottunk úgynevezett szinkronizációs meetinget, ahol a következő két-három hónap előre látható feladatait beszéltük át. Felvázoltuk a teljes képet, inentől pedig mindenki viszi a saját részét.

Előfordul, hogy váratlan stresszhelyzet vagy adott témában kialakuló feszültség próbára teszi?

Őszinte leszek, nem. Kissé sztoikus módon, higgadtan és nyugodtan állok a stresszhelyzetekhez. Nem hiszek abban, hogy feszültséggel lehet kezelni ilyen szituációkat. Azt tanultam az évek során, hogy inkább vegyen az ember mély levegőt, gondolja újra a problémát, és a rendelkezésére álló lehetőségek szerint kezdje elvégezni a feladatát. A stressz általában megbénítja az embert, úgyhogy próbálom távol tartani ettől a beosztottjaimat. Mély levegő és új megközelítés, ami hatékonyabbá tesz.

Visszatérve a beszélgetésünket megelőző parancsnoki találkozó témájára, a következő időszakban melyek az önökre váró legfontosabb teendők és események?

Németországban már megkezdődött a Steadfast Dart 2026 többnemzeti NATO-gyakorlat, amelyre én is el látogatok. Márciusban Grynkewich vezérezredes kíséretében több országba utazok. Felkérésre előadást tartok majd a belga és a holland altiszti iskolában. Aztán Törökországba utazom majd.

Az eddig megszerzett külföldi tapasztalatai alapján mit tud javasolni a magyar altiszteknek?

„Kívülről” még tisztában látszik, hogy a Magyar Honvédség egy adott cél felé halad és jól működik. Az altiszteknek azt tanácsolom, hogy mindenki értékelje át a saját helyét és felelősségét, legyen szó az alá vagy mellé

Fotó: Kaszab Zoltán főtörzsszázados gyűjteményéből

tartozó emberekről és eszközökről. Próbálják megérteni a két szinttel magasabban szolgálók szándékát. Tehát egy zászlóalj vezénylőzászlósa értse a dandár működését, annak a vezénylőzászlósa pedig az összhaderőnemi parancsnokság zászlósi feladat szabását. Értenie kell, hogy mire törekszik a honvédség, és hogy ehhez neki egyéni szinten mit kell hozzáadnia.

Ekkora felelősség és ennyi teendő mellett önnek mennyire marad ideje és energiája szabadidős tevékenységekre, kikapcsolódásra Belgiumban?

A napi sportolást tartom, mert hozzátartozik a katona életéhez. Vezénylőzászlósként különösen előnyös, ha jó kiállása van az embernek, és az általános katonai felmérőket könnyedén teljesíti. Reggel 5 körül kezdek az edzőteremben három hétköznap, valamint szombat és vasárnap. Amikor úton vagyok, szintén tartom a heti ötnapos edzéstervet. A szabadidőt illetően, igyekszem jól kihasználni a hétvégéket. Feleséggel városlátogatásokat teszünk, felfedezzük a helyi kultúrát.

Gondolom, sok múlik azon, hogy az ember az új lakókörnyezetében megtalálja-e a közös hangot a helyiekkel. Hogyan élik meg a kint tartózkodást?

Aki külföldi beosztásba kerül, annak természetes feladata, hogy megismerje a fogadó ország kultúráját és mindennapjait. Belgium sokszínűsége, történelmi hagyományai, régióként eltérő karaktere és gazdag konyhája különösen izgalmassá teszi ezt a felfedezést.

A családom mindenben támogat. A feleségem velem költözött, a fiam pedig már felnőtt, Magyarországon él, de meg szokott látogatni minket a feleségével. A parancsnokságon számos kiváló programajánlást kapunk, igyekszünk minél többet látni az országból, és valódi élménnyé tenni a közösen eltöltött időt.

Fordítva nem olyan egyszerű. Amióta átvettem új beosztásomat, csak karácsonykor jártam otthon. Legközelebb a nyári szabadság idején lesz időm Magyarországra utazni.

Az interjút készítette: Burillák Marcell

A kötet feltárja, miként szolgálták a tiszti kaszinók a bajtársi összetartást, a művelődést és a társadalmi kapcsolatépítést – a díszes termek, bálók és olvasókörök világán keresztül. A szerző történeti források, visszaemlékezések és korabeli sajtóanyagok segítségével idézi meg e letűnt korszak hangulatát.

A Zrínyi Kiadó újdonságai

Az elődök tudománytörténeti eredményeire támaszkodó és a mai magyar hadtudós-társadalom összefogásával létrejött jubileumi kötetünk a Magyar Tudományos Akadémia 26 katonatisztjének életrajzát gyűjti össze, büszkén mutatva be életüket, pályájukat: elsőként az alapító Széchenyi István személyét, majd a Hadtudósok című fejezetbe sorolva a hadtudomány területén alkotókat, valamint a Társadalom- és természettudósok című fejezetben a más tudományágakban működő katonai akadémikusokat.

Könyvesbolt: 1024 Budapest, Fillér utca 14.

shop.hmzrinyi.hu

Safety Transport 2025

2025. október 6-án tizedik alkalommal vette kezdetét a *Safety Transport (SATT 25)* több-nemzeti logisztikai gyakorlat az *Adaptive Hussars 2025 (ADHU 25)* országvédelmi gyakorlat keretein belül. Az idei év nem csak a jubileumi szám miatt volt meghatározó: egy harmadik nemzet is csatlakozott a már egy évtizede együtt gyakorlatozó német–magyar közepes szállító századhoz...

Ez évtől a cseh 141. ellátózászlóalj is képviselteti magát egy szállítószakasszal, illetve századvezetési elemeivel. A század alaprendeltetése szerint képes:

- hadszintérszintű közúti szállítási feladatok ellátására, egyszerre 600 tonna, ISO 20' konténerekbe málházott anyag tekintetében, konténerszállító gépjárművel;
- az APP-27 (STANAG 2413) megfelelő síkplatóra málházott anyag szállítására cserélő-rakodó berendezéssel szerelt tehergépjárművel, napi 300 km távolságra;
- burkolt vagy burkolattal nem rendelkező úton történő szállításra;
- vezetési pont és a konvoj között tervezett és létesített kommunikációs csatornát fenntartani a folyamatos vezetés-irányítás érdekében.

Az alegység 2023-ban elérte a teljes műveleti képességet, így bárhol bevethetővé vált. Lévén hazánk NATO-tagállam, a gyakorlat kiemelt fontosságú, mivel a nemzetközi együttműködéshez elengedhetetlen a közös harci és harcvezetési eljárások alkalmazása, továbbá a szakmai fejlődés, a képességek fejlesztése és a tapasztalatszerzés céljából. A gyakorlat időzítése okkal az *ADHU 25* országvédelmi gyakorlat visszacsoportosítási fázisára esett, hogy a többnemzeti alegység közúti szállítási feladatokat is végrehajtsa.

Az új nemzet mint alegység integrálása kiemelt jelentőséggel bírt a valós szállítási feladatok mellett, annak érdekében, hogy a század folyamatosan fenntartsa a műveleti képességet.

Október 6-án a Bundeswehr 472. logisztikai zászlóalj 5. százada 45 fővel és 23 technikai eszközzel vasúton érkezett meg az MH Böszörményi Géza Csapatgyakorlótér, Táborfalva vasúti kirakópontjára, majd innen az MH Anyagellátó Raktárbázis, Táborfalva, Petőfi laktanyájába települt a már ott állomásozó kaposvári HM Lahner György 2. Ellátóezred kijelölt állománya-hoz. A cseh 141. ellátózászlóalj 23 fővel és 13 technikai eszközzel közúton érkezett, egy menetoszlopban.

A kéthetes gyakorlat összesen 109 fővel és 50 technikai eszköz bevonásával zajlott. Az első napok a keresztképzés végrehajtásáról szóltak, ahol a három nemzet katonái C-IED-, híradó és konvojműveletek begyakorlását hajtották végre az alegység Hatályos Műveleti Eljárásrendje (HAME) alapján. Eközben a századtörzs a vezetési pont felépítését követően megkezdte a gyakorlótéren végrehajtott műveletek tervezését, irányítását a részükre megküldött „LIVEX” parancsok alapján, de a prioritás az október 10-től kezdődő valós szállítási feladatok megtervezése volt.

A közös munka legnagyobb kihívását a szabályrendszer-alkalmazás jelentette, hiszen az alegység magyar területen hajtotta végre a szállítási feladatokat, de a művelet végrehajtása során a német és a cseh katonai szabályoknak is meg kellett felelni. A keresztképzés végeztével, október 13-án az állomány dinamikus bemutatót tartott a német, cseh és magyar előjárók előtt a tatárszentgyörgyi lőtéren, ahol két konvoj látta el a logisztikai ellátási lánc első és második lépcsőjének feladatait. Az anyagátadás végrehajtása közben az átadási pontot egy kis erejű ellenséges raj támadta meg. A kialakult tűzharcban egy fő megsérült, akinek kiemelését az elhúzó harcteendők lezárását követően földi mentőcsoport hajtotta végre. A CLASS V készletek ellenőrzése után megállapítást nyert a lőszer-

utánpótlás szükségessége, amit egy H225M típusú helikopter biztosított a függesztett teherszállítás módszerével. A művelet tapasztalatai rámutattak az anyagátadás-átvétel rugalmasságának és a gyors reagálás képességének fontosságára. A valós szállítási feladatok ellátásában nem érintett állomány konvojműveleti foglalkozásokat hajtott végre.

Október 17-én a német, cseh és magyar katonák közösen látogattak el az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkba. A program lehetőséget biztosított arra, hogy a résztvevők betekintést nyerjenek a magyarság történelmi örökségébe és kulturális hagyományába. A látogatás minden résztvevő számára maradandó élményt jelentett és tovább erősítette a nemzetek közötti kölcsönös megbecsülést és együttműködést.

Az október 18-i „Challenge Day” rámutatott a közös élmények és sikerek kötetlenebb formájú szükségességére. A vegyes összetételű csapatok különböző fizikai, ügyességi, valamint szakmai feladatokban mérték össze képességeiket. A feszített tempójú gyakorlatba ékelt program hozzájárult a csapatszellem erősítéséhez és a nemzetek közötti együttműködés elmélyítéséhez.

A karbantartó nap során valamennyi nemzet az előírásaiknak és belső szabályzóiknak megfelelően felkészítette technikai eszközeit a hazacsoportosításra és a közúti menetre.

A gyakorlat sikeres volt, bizonyította, hogy a csapat jól felkészült és képes hatékonyan együttműködni. Az alegység a valós szállítási feladatokat figyelembe véve mindösszesen 14 szállítást hajtott végre konvojmenetben és önálló menetben egyaránt, amelyek során 6455 kilométert tett meg. A század vezetési ponton a törzs által alkalmazott egységes csapatvezetési eljárások biztosították a zavartalan működést, így a harmadik félnek sem okozott nehézséget az integrálódás. A kritikus pont a törzsben mindig a feladatok szétosztása és a megfelelő

kommunikáció, viszont a közös cél segítette végrehajtást.

A szállítószakaszok is sikeresen vizsgáztak, ismerik a közös SOP-t (vagyis a szabványos működési eljárást) és annak megfelelően tudnak tevékenykedni. Az SOP a cseh szakaszunk újdonság volt, ők csak saját FP-vel dolgoznak és hajtják végre konvojműveleteket, de nagy tapasztalattal rendelkező állománnyal érkeztek, ami segítette a közös munkát. A végrehajtó állománynál egyébként a vegyes konvojműveletek rávilágítottak arra, hogy a nyelvi képességek fejlesztése elengedhetetlen minden állománykategória esetében, mert a megfelelő kommunikáció hiánya egy művelet kimenetelét nagyban befolyásolja.

2026-ban Németország ad otthont a közös gyakorlatnak, ahol a rakományképzés és a valós szállítási feladatok kapnak hangsúlyos szerepet, tovább erősítve a felkészültséget és az interoperabilitást. 🇩🇪

Somogyi Róbert zászlós

„Mosolyogj, ha esik az eső, és akkor se add fel, ha minden összeesküszik ellened...”

Az MH Területvédelmi és Hadkiegészítő Parancsnokság irányításával, az MH Krause Lajos 3. Területvédelmi Ezred szervezésében 2025-ben is megrendezték az „Év kiképzője” eseményt. A rendezvény célja volt, hogy elismerje a területvédelmi zászlóalj kiképző állományának kiemelkedő szakmai munkáját. A címet 2025-ben Bruncz Csaba főtörzsőrmester, az MH Krause Lajos 3. Területvédelmi Ezred vitéz Mike József 60. Területvédelmi Zászlóalj kiképző altisztje érdemelte ki. Ez alkalomból beszélgettünk vele és elevenítettük fel eddigi katonai pályafutását.

Hogyan éled meg, hogy 2025-ben a 21 fő jelölt közül te lettél az „Év kiképzője”?

Mindenképpen szeretném megköszönni parancsnokaimnak, akik jelöltek, illetve hálás vagyok mindenki szavazatáért. Végül, de nem utolsósorban, szeretném megköszönni a családom támogatását is, mert ők biztosították, hogy maximálisan a munkámra koncentrálhassak. Már a jelölésre is megtiszteltetésként tekintettem, mert visszaigazolást jelent számomra, hogy az eljáróim meg vannak velem elégedve. A feleségem úgy fogalmazta meg: „Ha nem tartottak volna érdemesnek, akkor nem támogattak volna.” Attól függetlenül, hogy 2025-ben nyertem el a címet, úgy tekintek erre, mint a 16 éves katonai pályám megkoronázására. Ezután is igyekszem úgy végezni a munkám, hogy méltó maradjak erre a megtiszteltetésre. Úgy érzem, hogy a támogatások és kapott cím birtokában még motiváltabban állok a kihívásokhoz, akár katonaként, akár a magánéletben. Céлом, hogy továbbra is fejlődjek mind a kiképzői munkámban, mind azon terveim megvalósításában, amelyek elérése a mindennapokban hajt előre.

Mi motivált abban, hogy a katonai pályát választottad?

Amikor először felvetődött bennem a katonai pálya, még középiskolás voltam, éppen az érettségi előtt álltam. Akkor még nem igazán volt elképzelésem, hogy

pontosan merre induljak az életben, jelentkezsem-e főiskolára, vagy a végzettségemnek megfelelő munkahelyen helyezkedjek el. A testnevelés jól ment, és mivel szerettem sportolni, így jött az ötlet, hogy talán az egyik fegyveres testülethez kellene csatlakoznom. Arra gondoltam, hogy miután leérettségizem, egyből jelentkezem a Miskolci Rendvédelmi Technikum kétéves, érettségire épülő tiszthelyettes-képzésére. A katonai pályára az egyik középiskolai osztálytársam hívta fel a figyelmem, aki a Magyar Honvédség szórólapját adta a kezembe. Előtte nem tudtam, hogy pontosan hogyan lehet katonának jelentkezni, a mindennapi életem során nem is igazán találkoztam a katonasággal. Azt tudtam, hogy korábban volt sorkatonai szolgálat, amit édesapám is teljesített, de miután leszolgált az idejét, nem ezen a pályán folytatta tovább. Akkor azt gondoltam, hogy erről lekéstem, hiszen még szinte gyerekfejjel nem ismertem más lehetőséget a sereghez való csatlakozáshoz.

Amikor alaposabban elolvastam a szórólapot, rögtön megtetszett a katonaelet gondolata. Rövid töprengés után el is mentem a miskolci toborzóirodába, ahol a toborzókatona részletesen kifejtette, hogy milyen lehetőségeim vannak. Közölte, hogy érettségivel akár tiszthelyettesként is bevonulhatok. Az általa elmondottak alapján annyira szimpatikus lett a pálya, hogy azonnal jelentkeztem katonának.

Érettségi után azonban egy komoly választút elé kerültem, mert döntést kellett hoznom, hogy a rendőrségnél vagy a katonaságnál szeretném-e elkezdni a pályafutásomat. Akkor még nem tudtam, melyik pályát is szeretném igazán választani. Úgy gondoltam, az a biztos, ha mindkettő esetében végigcsinálom a felvételi eljárást, és majd kiderül, melyik testhezállóbb számomra. Mérlegelve a felvételi eljárás során szerzett élményeket, azt a döntést hoztam: ha mindkét helyre felvételt nyernék, akkor a katonaságot választom. Sikerült a felvételi, így 2009-ben bevonultam Szentendrére az MH Altiszti Akadémia Tiszthelyettes-képzőjére.

Milyen élményekkel gazdagodtál az alapkiképzés alatt?

Úgy érzem, mintha csak tegnap lett volna. Rengeteg élménnyel és tapasztalattal gazdagodtam ez idő alatt, ahogyan annak lennie kell egy alapkiképzés során. Emlékszem, hosszú folyamaton mentünk keresztül, hiszen meg kellett tanulnunk az alapokat, például leszoktattak minket arról, hogy „igenis”-sel válaszoljunk egy kérdésre, illetve felhívták a figyelmünket, hogy a honvédségnél nem „uram” a megszólítás. Ahogy egyre mélyebben elsajátítottuk a katonai szakzsargont, úgy éreztem, hogy a reggeli ébresztők, az éjszakai takarodók vagy akár a napközben elhangzó vezényszavak már ismerősen csengenek. Eltelt egy kis idő, mire rájöttem, hogy ezek egy részét már hallottam előtte. Édesapám sorkatonaként szolgált, és megragadtak benne ezek az emlékek,

így otthon gyakran keltünk bátyámmal gyerekkorunkban arra, hogy „Jó reggelt, uraim, ébresztő fel!” Nálam bevált, a bátyámnál már kevésbé.

A szép emlékek mellett kihívásokkal is találkoztam az alapkiképzés során, amik erőteljesen formáltak a későbbiek során. Az alapkiképzés egy kihívásokkal teli időszak mindenki számára. Akkor még 14 hetesek voltak az alapkiképzések, több mint három hónap alatt volt lehetősége összekovácsolódnia a csapatnak. Az 1000 körüli jelentkezőből végül körülbelül 100 fő felelt meg a követelményeknek, és kezdhette meg az alapkiképzést. Már maga a felvételi folyamat is tele volt kihívással. Az első időszak arról szólt, hogy szokjuk a raj- és szakaszszintű mozgásokat, valamint meg kellett tanulnunk alkalmazkodni egymáshoz, hiszen többen laktunk egy körletben. Ez számomra nem volt idegen, mert már középiskolás koromban is kollégista voltam Miskolcon. A többiekkel való együttélésre egyáltalán nem komfortzónán kívüli élményként tekintetem az alapkiképzésen sem, mivel pont a társasági élet miatt szerettem a kollégiumot is. Többekről kiderült már az elején, hogy ugyanúgy borsodi származásúak, mint én, így könnyen találtunk közös témát, szinte magától alakult ki velük a baráti viszony, ami abszolút átsegített az olykor nehéz pillanatokon. Az alapkiképzés után, 2010. július 10-én avattak őrmesterré, majd szakirányt kellett választanunk. Ami a legközelebb állt az elképzeléseimhez, az a lövész szakirány volt.

Végül azt is választottam, így gépesített lövészként avattak fel.

A szüleid és a családod többi tagja hogyan fogadta, hogy a katonai pályát választottad?

Emlékszem, hogy mennyire izgatottan meséltem szüleimnek az első hét élményeit, akik már akkor is büszkén hallgatták hosszás beszámolóimat. Mikor először hazamentem a bevonulás után, egy igen érzelmes történetnek voltam szemtanúja. Ahogy meséltem, azt éreztem édesapámon, mintha az lett volna számára az egyik legfontosabb szülői pillanat. Először elcsendesedett, meghallgatta a történeteket, majd kicsordult egy könnycsepp a szeméből. Mintha tudatosult volna benne is, hogy megtaláltam a helyem, és élvezem, amibe belekezdtem. Mindez egy kellemes visszaigazolás volt tőle, ami azóta is emlékeztet arra, hogy jól választottam.

Édesapám soha nem akart engem a katonai pálya felé terelgetni, nem állt szándékában befolyásolni a pályaválasztásban. Végül, hogy a katonaságot választottam hivatásnak, úgy érzem, örült neki és büszke volt rám. Azóta is, ha hazautazom a szüleimhez vagy telefonon beszélünk egymással, és a honvédséggel kapcsolatosan mesélek nekik egy újabb élményt, édesapám, mintha ott lett volna velem, azonnal kiegészíti a mondanivalómat, és kicsit sajátjaként is éli meg. Édesanyámnak ilyenkor mindig viccesen meg is jegyzem, ha kíváncsi rá, mik történnek velem a munkám során, csak kérdezze meg édesapámat, ő úgy is tud mindenre válaszolni helyettem is.

Miután felavattak őrmesterként, hogyan alakult a katonai pályafutásod?

Fiatal őrmesterként első éveimet Szentendrén töltöttem, ahol is elkezdődött kiképzői karrierem. Abban az időben kevés volt ott a kiképző, így a tizenöt legeredményesebben végzett őrmesternek pályafutása első időszakában maradnia kellett az alakulatnál kiképzőként, három századhoz elosztva. Mivel közülük én végeztem a legjobb lövész eredménnyel, így felajánlották, hogy ettől függetlenül, a felkínált lehetőségek közül is választhatok, más beosztást megpályázva. Nagy vágyam volt Szolnok helyőrségbe kerülni, hiszen ott vannak az ejtőernyősök, ami mindig is vonzott. Akkor sajnos Szolnokon nem ajánlottak fel beosztást új őrmestereknek, viszont Debrecenben volt lehetőség felderítő beosztásba kerülni. Végül úgy döntöttem, hogy maradok Szentendrén kiképzőnek, mint a társaim, hiszen többekkel baráti viszonyt ápoltam, és úgy éreztem, rengeteget tanulhatok még a közösen megélt első időszakból is, bármerre visz is az élet a későbbi pályám során. Így lettem kiképző

19 évesen. Volt lehetőségem, hogy mást válasszak, de visszagondolva, egyáltalán nem döntöttem rosszul.

Később, a századnál egy tapasztalt főtörzsőrmenter kiképző mellé kerültem, aki mentorként készítette fel a jövőbeni kiképzői feladatokra. Minden kiképzési foglalkozására mentem vele rajparancsnok-helyettesként, közben azt tanultam meg tőle, hogyan finomítsam jövőbeni módszereimet. Így telt el egy év, majd végül én magam is rajparancsnok lettem, utána már egyedül gondoskodtam a beosztásomból adódó feladatokról, a rajom kiképzéséről. Ezek alkalmával meg kell találni az arany középutat, ami néha nem könnyű. Egyszerre kell fenntartani a kellő szigort, de fontos, hogy közben megmaradjon a kiképzendőké számára az a közeg is, amelyben mernek kérdezni, vagy probléma esetén hozzánk fordulni. Minden embernél más-hol van a határ, amit lehet feszegetni.

Katonai pályád során a mostani a harmadik helyőrséged, azonban mégis felmerül mindenkiben a kérdés, hogy ilyen sikeres karriert hogyan tud támogatni a család. Hogyan élték meg a helyőrségváltásokat?

Nemcsak a pályám kezdetét jelentette Szentendre, ahol több mint tizenegy évet szolgáltam, a szerelem is itt talált rám. Itt ismertem meg későbbi feleségemet, aki szintén a katonai hivatást választotta magának. Ahogy terveztük a közös életünket, egyértelmű volt, hogy nem Szentendrén szeretnénk családot alapítani, mindketten egy nyugodtabb környezetre vágytunk. Szentesre esett a választásunk, hiszen ezáltal a feleségem családjához is közelebb élhettünk, így 2020. február 1-jétől ott folytattam a katonai pályámat. A műszaki felderítőszakasz, felderítőraj rajparancsnokaként kezdtem, de sokáig itt sem tudtam távol maradni a kiképzéstől. A Covid-járvány alatt Szentesnek kiképzőkre volt szüksége, hiszen nagy számban indultak a rövidített, öthetes alapkiképzések. Mivel volt tapasztalatom benne, így itt is kiképzői feladatokat láttam el.

Később rajparancsnokból vezénylő altiszt lettem a műszaki felderítőszakasznál, így onnantól kevésbé vettem részt kiképzési feladatokban, inkább a többi kiképző munkáját kellett koordinálnom. Ez egy teljesen másfajta kihívás volt. Mint vezénylő altiszt olykor nehéz döntéseket is kellett hoznom. Nem mindig volt könnyű a szakasz rangidősének lenni.

Közel négy évet töltöttem el Szentesen ebben a beosztásban, szívesen emlékszem vissza ezekre az időkre. Családi szempontból is sokkal fontosabb számomra, mert abban az évben, amikor Szentesre kerültem, megszületett az első gyermekünk. Ott lettem édesapa, a szentesi bajtársakkal éltem meg ezeket az örömeket. Viszont családunk tervezett bővülését ideálisabb kör-

nyezetben szeretnénk volna megélni, így megszületett bennem a beosztásváltás gondolata. Ehhez annyit, hogy közel 14 éve üzöm sportként a fal- és a sziklamászást, sikerült megmásznom a Mont Blanc-t, illetve a Grossglocknert, Ausztria legmagasabb hegycsúcsát. Eger szimpatikusnak tűnt számunkra a Bükk és a Mátra közelsége miatt, ezért ezekhez közeli alakulatot kerestem. Így jött szóba az MH Krause Lajos 3. Területvédelmi Ezred alárendeltségébe tartozó egri vitéz Mike József 60. Területvédelmi Zászlóalj, ahol jelenleg is kiképzői beosztásban szolgálok. Előtte nem találkoztam még közvetlenül a területvédelemmel, így először elzárkóztam a tartalékos rendszertől. Most mégis itt vagyok. A feleségemnek és nekem is sikerült ennél az alakulatnál beosztást találnunk. Végül ezt a várost és alakulatot választottuk, megtaláltuk azt a helyet az országban, ahol szívesen élünk és dolgozunk.

Hogy jellemeznéd a kiképzői pályát és kinek ajánlanád?

A kiképzői beosztás rengeteg felelősséggel jár. Kiképzőként, az alapkiképzések mellett, a katonai végzettséggel nem rendelkező, de már rendszerben lévő katonáknak is tartottunk kiképzéseket. Olyan is előfordult, hogy a rajomba beosztott legmagasabb rendfokozatú katona egy alezredes volt. Emiatt sosem kerültem kellemetlen szituációba, hiszen kiképzői felelősségnek tartom, hogy tisztelettel kezeljem az ilyen és ehhez hasonló helyzeteket. Véleményem szerint mind a két részről odafigyelést igényel egy ilyen szituáció, ahol nagyon fontos a kölcsönös tisztelet. Egy jó kiképző nem él vissza azzal, hogy egy kiképzési ciklus idején egy nála magasabb rendfokozatú katona a beosztottja, azonban fontos, hogy a másik fél se hátráltassa a kiképzések menetét a rendfokozatára hivatkozva. A kölcsönös tiszteletet ki kell vívni. Véleményem szerint a kölcsönös tiszteletadás kivívásának az alapja a személyes példamutatás, illetve a magas szintű elméleti és gyakorlati tudás professzionális átadása. A kiképzői pályát csak azoknak az altiszteknek ajánlanám, akik mindezt türelemmel végzik, valamint állandó igényük van az önképzésre és a fejlődésre.

Szabadidődben milyen tevékenységekkel foglalkozol?

Mivel egyik lételemem a sport, ezen belül is a minél extrémebb sport, a bakancslistámon mindenképpen helyet foglal a Matterhorn hegycsúcs megmászása, amit a közeljövőben teljesíteni szeretnék, de sajnos a jelenlegi időbeosztásomban, valamint a családi életünkbe egyelőre nem fér bele.

Azt gondolom, hogy méltó példaképe lehetsz a Magyar Honvédség altiszti és legénységi állományának. Van-e valamilyen hitvallásod, ami a civil életben és a katonai pályádon is vezérel?

A jelenlegi beosztásomban eddig eltöltött szolgálati időm alatt rendkívül szoros bajtársi viszonyt alakítottam ki a zászlóaljnál szolgálatot teljesítő katonákkal, így a kiképző állománnyal is, akik az „Év kiképzője” megmérettetésen is támogattak. Ez számomra azt mutatja, hogy ez egy összetartó közösség, ahol számíthatunk egymásra. Igyekszünk a kapott feladatokat katonához méltó módon, kifogástalanul végrehajtani, vagy ahogy egymás között szoktuk mondani: „Egy kialakított védelmi tüzelőállás Bükkszéken ne csak macskakaparásnak tűnjön!”

A hitvallásom egy mondat, ami egyben motivál a munkám során: „Mosolyogj, ha esik az eső, és akkor se add fel, ha minden összeesküszik ellened.” Ez a mondat Bear Grylls-tól származik, aki talán kissé megosztó személyiség lehet sokak számára az extrémizmusa miatt, azonban, ha megismerik az életútját, biztosan másként vélekednek róla. Számomra motiváló a karaktere, egyfajta példaképnek tekintem, hiszen csaknem 23 évesen úgy mászta meg a Mount Everestet, hogy előtte másfél évvel egy ejtőernyős ugrásnál eltört a gerince két legerősebb csigolyája. Úgy tűnt, hogy lábra sem állhat, de volt benne akaraterő. Pontosan ezért az életfelfogásáért szimpatizálok vele, ebből építkezem én is. |A

Sári László főtörzszászlós,
Pálkás Blanka hadnagy

Kulcs a szolgálathoz 1.

Az Egységes Zászlóstanfolyam (EZT) az altisztek kapuja a parancsnokságokon, törzsekben, ideiglenesen létrehozott kötelékekben és vezetési pontokon történő szolgálatuk ellátásához. A kurzus Szentendrén az MH Altiszti Akadémián kap helyet a Zászlóképző Csoport égisze alatt.

A képzés tananyaga a Magyar Honvédség altiszti-zászlósi állományának szakmai, vezetői és személyes kompetenciafejlesztését szolgálja, figyelembe véve a modern hadviselés, a szervezeti működés és a társadalmi környezet folyamatosan változó kihívásait. Célja, hogy a résztvevők átfogó ismereteket szerezzenek a katonai vezetés, a szervezeti működés, a kommunikáció, valamint az egyéni és csoportszintű teljesítmény fejlesztésének területein, miközben megerősödik bennük a hivatástudat, a felelősségvállalás és a példamutató magatartás iránti elkötelezettség.

A tananyag egységes szemléletben ötvözi az elméleti ismereteket és a gyakorlati alkalmazást, kiemelt hangsúlyt fektetve az aktív részvételre, az együttműködésre és a tapasztalati tanulásra. A képzés során a hallgatók nem csupán befogadói, hanem alakítói is a tanulási folyamatnak, ami lehetőséget teremt az egymástól való tanulásra, a meglévő tapasztalatok feldolgozására és a közös gondolkodásra.

Az egységes zászlósképzés tananyaga lefedi mindazokat a kulcsterületeket, amelyek elengedhetetlenek a zászlósi állomány hatékony működéséhez a Magyar Honvédség szervezeti rendszerében. Ide tartoznak a vezetési és döntéshozatali ismeretek, a csoportdinamika és konfliktuskezelés, a személyiség- és kompetenciafejlesztés, a kommunikáció, a biztonságpolitikai és szervezeti alapismeretek, valamint a korszerű műveleti és technikai szemlélet elsajátítása.

A képzés kiemelt célja, hogy felkészítse a résztvevőket a beosztásukból fakadó komplex feladatokra, erősítse a tisztek, altisztek és a legénység közötti professzionális együttműködést, valamint hozzájáruljon a Magyar Honvédség értékrendjének, szervezeti kultúrájának és harcképességének fenntartásához és fejlesztéséhez. Az egységes zászlósképzés így nem csupán tudásátadást, hanem szemléletformálást és vezetői felkészítést is jelent, amely hosszú távon támogatja a haderő eredményes működését.

A tanfolyam hat modulból áll, melyek a következők:

1. modul: előkészítő, alapozó ismeretek

A képzés kezdeti szakaszában kiemelt szerepet kap a csoportok megalakítása, ami kics csoportos formában segíti a résztvevők közötti kezdeti feszültség oldását és egymás megismerésének elindítását. Ennek során a hallgatók számára világossá válik, hogy az oktatás nem hagyományos, frontális formában valósul meg, hanem aktív részvételre épül, ahol a tanulási folyamatba bekapcsolódva, egymástól is tanulva sajátítják el

a tananyagot. A közös munka hatékonyságát szolgálja a csoport szabályainak és működési rendjének közös kialakítása, amely egyértelmű keretet ad az oktatás során elvárt viselkedésnek, együttműködésnek és felelősségvállalásnak. A szabályok tisztázása, betartása és betartatása elengedhetetlen a csoport eredményes működése és a képzési célok megvalósítása érdekében.

A tanegység lezárásaként előírt vizsgakövetelményekre való felkészítés szerves részét képezi az esszéírás és a vizsgafelkészítés módszertani támogatása. Ennek keretében a hallgatók gyakorolják a vizsgadolgozat elkészítését, valamint a dolgozat védelmét szolgáló elektronikus bemutató összeállítását. A felkészülést mintaokmányok és mintaprezentációk segítik, amelyek bemutatásával és átadásával az elvárt formai és tartalmi követelmények egyértelművé válnak.

A képzés didaktikai alapjait a tanulási technikák rendszerezett alkalmazása határozza meg, amely magában foglalja a tanítás és az irányított tanulás elméleti és gyakorlati kérdéseit egyaránt. A módszertan tudományos igényességgel tárgyalja az oktatás célját, tartalmát és folyamatát, valamint annak szervezeti formáit, kereteit és eszközeit. Ezzel párhuzamosan sor kerül az alkalmazott pedagógiai módszerek és munkaformák bemutatására és rendszerezésére, elősegítve a hatékony tanulásszervezést és az eredményes tudásátadást.

A kiberbiztonsági tudatosítás célja, hogy felkészítse az állományt a digitális térben végzett tevékenységek során jelentkező veszélyek felismerésére és kezelésére. A képzés során hangsúlyt kapnak a mindennapi munkavégzéshez kapcsolódó kiberbiztonsági kihívások, valamint a védekezés komplex ismeretei, hozzájárulva a szervezeti szintű információbiztonság erősítéséhez.

Az Altiszti Támogató Csatorna bemutatása során sor kerül az ATCS fogalmának, történetének és alapvető funkcióinak ismertetésére. A tananyag részletesen kitér a vezénylőzászlósok és rangidős altisztek általános feladataira, valamint a különböző szinteken – szakasz-, század-, zászlóalj-, egység- és középszintű szervezetek – szolgálatot teljesítő vezénylőzászlósok tevékenységére. Külön hangsúlyt kap a Magyar Honvédség vezénylőzászlósának szerepe és felelősségi köre, bemutattva az altiszti vezetés rendszerében betöltött meghatározó funkcióját.

2. modul: kommunikáció

A képzés kiemelt célja a kommunikációs technikák elmélyítése, különös tekintettel a verbális és nonverbális készségek fejlesztésére, az előadói magabiztosság erősítésére, valamint a kommunikáció során leggyakrabban előforduló hibák felismerésére és kiküszöbölésére. A gyakorlati felkészítés során hangsúlyt kapnak a kommuni-

kációs akadályok feltárásának és feloldásának módszerei, továbbá a kommunikáció folyamatának és a beosztásból adódó sajátos kihívások ismertetése és gyakorlása. Ennek részeként a hallgatók önállóan készítenek és adnak elő egy 20–30 perces bemutató előadást saját alakulatukról, illetve egy választott szakdolgozati témáról, amelynek védelme 10 perces formában valósul meg.

A kommunikációs alapok elsajátítása során a hallgatók megismerkednek a gondolat megfogalmazásának folyamatával, az üzenet kódolásának módjaival, az üzenet továbbításának és vételének sajátosságaival, valamint a befogadás és a dekódolás lépéseivel. A folyamatot a cselekvésben megnyilvánuló reakciók és a visszajelzések elemzése zárja, amelyek alapvető szerepet játszanak a hatékony kommunikáció megvalósításában.

A hatékony kommunikáció fejlesztése érdekében a képzés kitér a különböző kommunikációs helyzetek elemzésére, a kommunikációt befolyásoló zajhatásokra és az információtorzulás okaira. Külön figyelmet kap a státusz szerepe a kommunikációban, a vezetőkkel és beosztottakkal folytatott információcsere sajátosságai, valamint az emberek közötti különbségek kezelése és az üzenetközvetítő személyeken keresztül történő kommunikáció.

A gyakorlati alkalmazás során rövid helyzetgyakorlatok, alakulat- és szervezetbemutatók, valamint prezentációs technikák elsajátítása segíti a megszerzett ismeretek elmélyítését. Ezek a feladatok lehetőséget biztosítanak a hallgatók számára, hogy valóságghű szituációkban fejlessék kommunikációs készségeiket és előadói kompetenciáikat.

A képzés részeként sor kerül a Magyar Honvédség haderőnemeinek, valamint az alárendelt fegyvernemek és szakcsoportok rendszerének bemutatására. A hallgatók megismerik az egyes csapatok feladatait, az egységek belső felépítését, alaprendeltetését és képességeit. A résztvevők tevékeny bevonásával a képzés hozzájárul a szervezeti ismeretek elmélyítéséhez és a rendszerben való gondolkodás megerősítéséhez.

3. modul: katonai vezetői ismeretek 1.

A személyiségfejlesztési modul célja, hogy átfogó képet adjon a személyiség kialakulásának különböző aspektusairól. A tananyag bemutatja a személyiség fogalmát, valamint ismerteti azokat a történeti szempontból meghatározó, illetve gyakorlati alkalmazhatóságuk miatt kiemelt személyiségelméleteket, amelyek hozzájárulnak az emberi viselkedés mélyebb megértéséhez. A képzés feltárja az énkép, az énídeál és az önismeret közötti összefüggéseket, valamint az érett személyiséggé válás feltételeit, különös tekintettel az önreflexió és a tudatos személyes fejlődés szerepére.

A motiváció témaköre a motiváció fogalmának és a viselkedésben betöltött szerepének bemutatására épül. A hallgatók megismerkednek a külső és belső motivációs tényezőkkel, valamint a tartalom- és folyamatelméleteken alapuló motivációs megközelítésekkel. Külön hangsúlyt kap a célkitűzés-elmélet Locke elgondolása alapján, valamint a csapatszellem és a testületi jelleg jelentősége a katonai szolgálat során mint a teljesítmény és az elköteleződés alapvető mozgatórugói.

A fejlesztő tanácsadás a Magyar Honvédség teljesítménymenedzsment-rendszerének elemein keresztül mutatja be azokat az összefüggéseket, amelyekben a rangidős altisztek aktív szerepet vállalhatnak. A tananyag feltárja a teljesítményértékelés és a fejlesztés kapcsolatát, valamint az emberi magatartás legfontosabb jellemzőit, és azok pozitív irányú befolyásolásának lehetőségeit a mindennapi vezetői gyakorlatban.

A változáskezelés témaköre arra világít rá, hogy a szervezetek fennmaradása és eredményessége a külső környezethez való folyamatos alkalmazkodáson keresztül biztosítható. Dinamikus környezetben a megújulás és a változás elengedhetetlen, ugyanakkor minden szervezetben jelen van a stabilitásra való törekvés is. A környezet és a szervezet közötti illeszkedés módját és sikerességét alapvetően a vezetői döntések határozzák

meg. Szervezeti változásnak tekinthető minden olyan átalakulás, amely a folyamatokban, a technológiában, a struktúrában, a szervezeti kultúrában, a hatalmi viszonyokban vagy a magatartásban következik be.

A reziliencia témaköre a mentális ellenálló képesség tartalmi meghatározására épül, és bemutatja azokat a kompetenciákat, amelyek stresszes tapasztalatok hatására alakulnak ki, és a pozitív alkalmazkodást segítik elő. A képzés hangsúlyozza a mentális rugalmasság szerepét, a nehézségek áthidalásának képességét, valamint a magas stresszterheléssel és traumatikus eseményekkel való hatékony megküzdés jelentőségét.

A stresszkezelés keretében a hallgatók megismerik a stressz és a harctéri stressz fogalmát, annak forrásait, valamint a vezető szerepét a stressz kezelésében és kiváltó okainak azonosításában. A tananyag bemutatja a stressz egyéni és csoportos hatásait, továbbá a harci stressz következtében kialakuló tüneteket, amelyek tartós fennállás esetén jelentős hatékonyságcsökkenést okozhatnak a feladat-végrehajtás során.

A generációs különbségek témaköre a különböző generációk jellemzőinek meghatározására és elkülönítésére fókuszál. A képzés bemutatja azokat a vezetési és fejlesztési kihívásokat, amelyek a generációs eltérésekből fakadnak, valamint az altisztek szerepét és feladatait ezen különbségek kezelésében, a hatékony együttműködés és a szervezeti kohézió erősítése érdekében.

Az egyéni fejlesztés eszközeinek bemutatása során a tananyag meghatározza a katonai és közvetlen vezetés alapfogalmait, valamint ismerteti a mentorálás, a coaching, a szponzorálás és a fejlesztő tanácsadás lényegét, jellemzőit és gyakorlati sajátosságait. Külön hangsúlyt kapnak az altisztek vezetési és fejlesztési feladatai a jól működő, hatékony alegységek kialakításában és fenntartásában.

A kritikus gondolkodás fejlesztése a képzés fontos eleme, amely rávilágít annak szükségességére és lényegére, valamint elemeinek megértésére és alapszintű alkalmazására. A kritikus gondolkodás mint vezetői eszköz jelenik meg, amely támogatja a mindennapi életben és a szolgálati feladatok során felmerülő kihívások hatékony kezelését.

A kiberhadviselés témaköre történeti áttekintéssel kezdődik, támaszkodva a kiberbiztonsági tudatossági képzés során megszerzett ismeretekre. A tananyag bemutatja Magyarország biztonságát befolyásoló tényezőket, a kibertér aktuális kihívásait, a kiberhadviselés jellemzőit, valamint a kiberműveletek tervezésének alapelveit, hangsúlyozva a modern hadviselés egyik meghatározó területének jelentőségét.

(Folytatjuk)

Végh Tamás törzsszázados

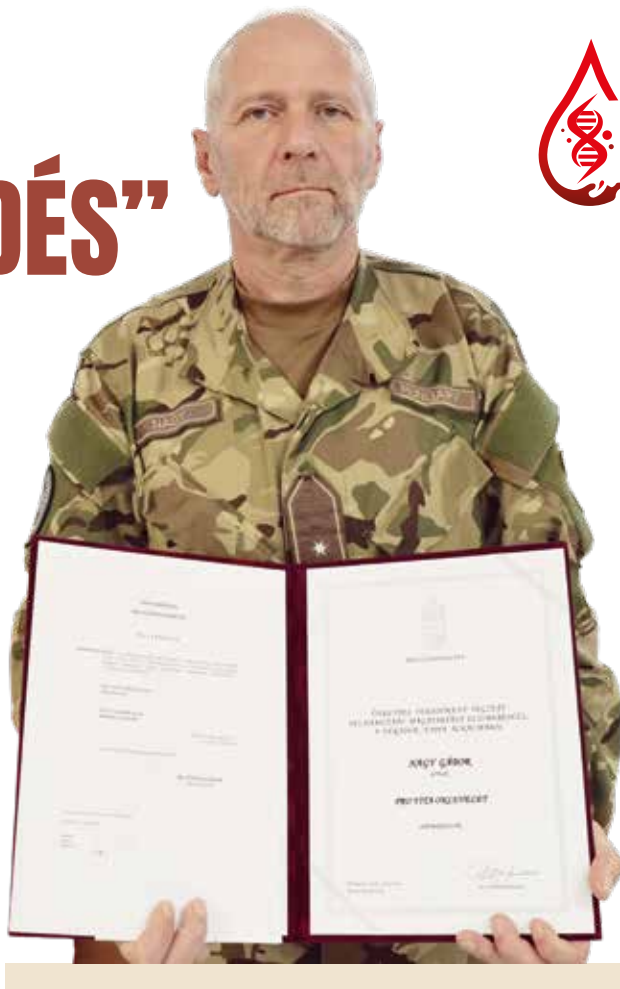
ÉVTIZEDES „VÉRSZERZŐDÉS”

Abban a megtiszteltetésben volt részem tavaly novemberben, hogy a véréadó napja alkalmából a Parlamentben vehettem át a Pro Vita díjat. Ez a belügyminiszter által alapított és adományozott elismerés, melyet önkéntes véréadóknak példamutató magatartásuk elismeréseképpen.

Emlékeim szerint első munkahelyemen adtam először vért, valamikor 1984 végén. Eleinte a kíváncsiság vezetett, de később már teljesen természetes volt, hogy évente több alkalommal is adok vért. Ma már túl vagyok a 110. véréadásomon. Egyre inkább tudatosult bennem, hogy az „adj vért, ments életet!” nem csak egy üres szlogen. Bárkinek bármikor alakulhat úgy az élete, hogy vérre van szüksége, és ez a lányom esetében is így történt. Születésekor besárgult, teljes vércserére szorult. Ez egy döntő pillanat volt számomra, innentől fogva teljesen természetesnek tűnt, hogy rendszeresen adjak vért. Sorkatonai szolgálatomat 1986-ban kezdtem el, és az „angyalbőrben” töltött egy év során bajtársaimmal együtt három-négy alkalommal segíthettünk.

A pápai repülőtéren a Repülőtér Üzembentartó és Karbantartó Század katonájaként, műszaki mentőrajkezelő beosztásban szolgálok. Minden nap munkánk nélkülözhetetlen a bázis zavartalan

működése és a repülések biztonsága szempontjából. Feladataink többek között a fűnyírás, a hőeltakarítás és a pályakarbantartás.

Köszönettel tartozom családomnak, hogy mindenben támogatnak, és remélem, a következő generációk követik ezt a nemes hagyományt.

Nagy Gábor Péter őrzvezető

Tapasztalatok a PREFLEX elektronikus leltározási rendszer bevezetéséről

A Magyar Honvédségnél a 2025. évre vonatkozó év végi leltározási feladatok végrehajtása során jelentős változást jelentett a PREFLEX elektronikus leltározási rendszer alkalmazása. A korábbi, jellemzően papíralapú nyilvántartásokkal és kézi adatfeldolgozással végrehajtott eljárásrend helyett egy mobiltelefonos, vonalkódalapú rendszert vezettek be, amely új módszertant és szemléletet igényelt a leltározásban részt vevő állomány részéről.

A Magyar Honvédség II. Rákóczi Ferenc 14. Műszaki Ezrednél a leltározási feladatokat a kijelölt leltározó bizottság hajtotta végre, amely a PREFLEX rendszer mobilalkalmazását használva végezte az anyagok azonosítását, mennyiségi ellenőrzését és rögzítését. A rendszer alkalmazása során a leltározandó anyagok – többek között üzemanyagok, térképészeti anyagok, humán és egyéb szakanyagok – vonalkódjainak beolvasása a mobiltelefon kamerájával történt, ami lehetővé tette az anyagnevek gyors és egyértelmű beazonosítását. A ténylegesen előtárlált mennyiségek rögzítése elektronikus úton, a manuális adatbevitel minimalizálásával valósult meg.

A leltározási folyamat során a bizottság tagjai és az anyaggazda a rendszerben rögzített adatok hitelességét digitális aláírásukkal igazolták. A PREFLEX rendszer a rögzített adatok alapján automatikusan elkészítette a leltári kimutatásokat, valamint az esetleges eltéréseket tartalmazó hibalistát. A keletkezett dokumentumokat kinyomtatták, majd a vonatkozó előírásoknak megfelelően a fő leltárjegyzőkönyvhöz csatolva biztosították az ellenőrizhetőséget és a dokumentáltságot.

A digitális leltározási rendszer egyik legnagyobb előnye a végrehajtás időigényének jelentős csökkenése volt. A korábbi gyakorlattal ellentétben nem volt szükség számlálófűzet vezetésére, kézzel írott leltárívek kitöltésére, illetve az adatok többszöri egyeztetésére. A leltározó bizottság a tényleges számbavételi feladatokra koncentrálhatott, miközben az adminisztratív teendők jelentős részét a rendszer automatikusan elvégezte.

Az anyagok keresése és azonosítása is egyszerűbbé vált, mivel elegendő volt a vonalkód beolvasása a rendszerben történő megjelenítéshez.

A végrehajtás során ugyanakkor tapasztalhatóak voltak olyan körülmények is, amelyek nehezítették a folyamatot. A személyi felszerelések leltározása esetében minden érintett állománnyal külön egyeztetésre volt szükség, amely időigényesebbnek bizonyult a korábbi, nyilvántartás-alapú eljárásokhoz képest. Az eltérési listák személyenkénti aláírása, valamint a digitális és papíralapú nyilvántartások párhuzamos alkalmazása növelte az adminisztratív terheket. Emellett a rendszer bevezetésének kezdeti szakaszában jelentkező technikai jellegű problémák szintén hatással voltak a végrehajtás ütemezésére.

Összegzésként megállapítható, hogy a PREFLEX elektronikus leltározási rendszer alkalmazása alapvetően előremutató irányt képvisel a Magyar Honvédség leltározási feladatainak végrehajtásában. A digitalizáció megfelelő működés és stabil rendszerhasználat mellett hozzájárulhat a hatékonyság növeléséhez, az adminisztratív terhek csökkentéséhez, valamint a leltározási folyamat átláthatóságának javításához. A tapasztalatok alapján előremutató lehet a rendszer további fejlesztése, valamint a papíralapú adminisztráció fokozatos háttérbe szorítása annak érdekében, hogy a leltározási feladatok végrehajtása hosszú távon gyorsabbá és egyszerűbbé váljon.

Paróczai Gábor főtorzsórmester,
vezénylő altiszt

MEGJELENT a Haditechnika különszáma!

136 oldalon az orosz-ukrán háború haditechnikai hátteréről és harc-eszközéről - a drónoktól a hajóig.

Megrendelhető a shop.hmzrinyi.hu weboldalon, illetve megvásárolható a Zrínyi Kiadó boltjában (1024 Budapest, Fillér u. 14.)

ZRÍNYI KIADÓ

„NEM >>ELŐRE!<<„

Interjú Nacsa Attila zászlóossal,
a 7. Területvédelmi Ezred kiképző-
századának vezénylőzászlósával

Van, aki gyerekkora óta tudja, hogy katonának készül, mások csak kerülőutakon jutnak el odáig, hogy magukra öltsek az egyenruhát. Nacsa Attila zászlós története gyermekkori álmokkal indult, a sorkatonai szolgálatban tapasztalta meg a bajtársi összetartást, majd a civil életből visszatérve a honvédségben találta meg a helyét. Ma kiképzőként vallja: nem az „Előre!”, hanem az „Utánam!” szellemében lehet igazán vezetni.

Zászlós úr, mikor vált világossá, hogy a katonai hivatás lesz az útja?

Kisfiúként a katonákban láttam a hősokeket, akikre felnézhettem. A sorkatonai szolgálat idején tapasztaltam meg igazán, mit jelent a bajtársi összetartás. Leszereltem ugyan, de hiányzott a közösség és az egyenruha. 2005-ben újra beléptem, immár szerződéses katonaként, és azóta sem kérdés számomra, hogy a helyemen vagyok.

Hogyan indult a szolgálata?

Harckocsizóként kezdtem Tatán: először vezetőként, majd irányzóként, később parancsnokként szolgáltam. Az évek során több beosztást betöltöttem, voltam szakasz- és rajparancsnok is, valamint logisztikai

feladatokat is elláttam. Mindig közel álltak hozzám a harcoló alakulatok, ott érzem otthon magam. Később a 7. Területvédelmi Ezredhez csatlakoztam, a kiképzőszázad vezénylőzászlósaként szolgállok, és itt találtam meg igazán azt a feladatot, amelyben a legtöbbet adhatok a fiatal katonáknak.

Missziókban is szolgált. Milyen élményeket hozott haza?

Több alkalommal jártam Boszniában, szolgáltam Koszovóban is. Ezek alatt az évek alatt megtanultam, mit jelent, ha az ember tényleg csak a társára számíthat. Bebizonyosodott számomra, hogy a bajtársiasság nem frázis, hanem a túlélés záloga. Apaként pedig különösen megrázó volt háború sújtotta környezetben gyerekeket látni: a nélkülözést, a félelmet, a bizonytalanságot és sokszor a rettegést a szemükben. Akkor értettem

hanem >>Utánam!<<”

meg igazán, hogy a szolgálat nemcsak fegyverről és parancsokról szól, hanem arról is, hogy biztonságot teremtsünk. Hogy legyenek olyan katonák, akik kiállnak azokért, akik magukat nem tudják megvédeni.

Részt vett a Platinum Wolf nemzetközi gyakorlaton is. Milyen tapasztalatokat szerzett ott?

Nagyon tanulságos volt látni, hogyan dolgoznak együtt különböző nemzetek kötelékei. A szerbiai gyakorlaton amerikai, délkelet-európai és más szövetséges katonákkal közösen hajtottunk végre feladatokat. Ilyenkor nem az számít, ki honnan jön, hanem az, hogy egymásra tudjunk támaszkodni. Megtanultuk, hogy a közös nyelv a fegyelem és a katonai gondolkodás.

Az amerikai Parris Islanden is járt, a tengerészgyalogosoknál. Mit tanult ott?

A tengerészgyalogosok kiképzése külön világ. A 2023-as Drill Instructor Course során testközelből láttam, hogyan építik fel a katonát, nemcsak fizikailag, hanem mentálisan is. Náluk a hangsúly a belső tartáson van. A “warrior ethos” nem egy jelmondat, hanem gondolkodásmód: becsület, elkötelezettség, belső és külső bátorság. Már az első naptól kezdve formálják a személyiséget, és ez mély nyomot hagy az emberben. Ott értettem meg igazán, hogy a fizikai erő önmagában nem elég. A kitartás, a motiváció és a belső tartás legalább ilyen fontos. Aki egyszer tengerészgyalogos lesz, az egész életére az marad. Ez egy valódi elit közösség. Sok olyan tapasztalatot hoztam haza, amelyet a saját munkámban is igyekszem hasznosítani.

Mi a véleménye a most szolgálatba lépő generációról?

Más közegből érkeznek, türelmetlenebbek, gyorsabban várják az eredményeket. Nekünk kiképzőknek meg kell találni azt a hangot, amivel megszólíthatjuk őket. Sokszor nem a feladat a nehéz, hanem önmagunk legyőzése. Ebben kell támogatnunk őket.

Hogyan tudja összeegyeztetni a szolgálatot a családi élettel?

Őszintén szólva, nem könnyű. Sok távollét, sok lemaradt pillanat van mögöttem. De a családom mindig mellettem állt. Négy gyermekem van, és szeretném, ha látnák: amit csinálok, értük is van. Katona-apaként sokszor dilemmát jelentett, hogy ott legyek a gyerekeim mellett, vagy vállaljam a szolgálatot, de hiszem,

hogy a példamutatás az egyik legfontosabb útravaló, amit adhatok nekik.

Vezetőként mit tart a legfontosabbnak?

A hitelességet, a következetességet és az emberséget. Ha ezek közül bármelyik hiányzik, nem fognak követni. Az altiszt van a katonáihoz a legközelebb: ő az, aki egyszerre fegyelmel és bátorít. Volt, hogy láttam, valaki már majdnem feladta – ilyenkor át kell húzni a feladaton, hogy legyőzze önmagát. És akkor lép át a következő szintre. Ez sokkal többet ér bármilyen parancsnál.

Mire volt a legbüszkébb szolgálati éve során?

Arra, hogy több száz katonát indíthattam el ezen az úton. Amikor látom, hogy valaki nálam kezdte és ma már rajparancsnok vagy misszióban szolgál, az olyan büszkeség, amit semmi mással nem lehet összehasonlítani.

Mit üzenne a fiataloknak, akik most gondolkodnak azon, hogy katonák legyenek?

Azt, hogy ha hivatást keresnek, itt megtalálják. A honvédségben nincs lehetetlen, csak olyan feladat, amihez több erő, akarat és összefogás kell. Ha valaki kész küzdeni, itt olyan közösséget talál, amilyen sehol máshol nincs.

Novák Edina hadnagy
MH Klempa Kálmán 7. Területvédelmi Ezred
kommunikációs tiszt

Újabb altiszti értékünk

„A közeljövőben megjelenik »Az önképző altiszt irányítúje a magánéletben« című könyv, amely az altisztek számára az önnevelés és az illem szabta társadalmi szokások kérdéseiben nélkülözhetetlen ismereteket tartalmaz.”

Budapest, 1932. június 27.

Az angolszász katonák gyakran büszkélkednek azzal, milyen régi, neves alakulat tagjai. Csapathagyományaik, történelmük egy közösséget, összetartozást és egyedi büszkeséget jelképez, ami ösztentart, összefog, egyben vezérel a kihívások közepette. Nekünk, magyar altiszteknek, a haderő nagy létszámú fontos táborának nincs ismertett történelme, megítélésünk bármelyik korra tekintve kevés ismert dicsőséget, presztízst hirdet. Évtizedeken át hiányzott egy ikon, amely megtestesít egy közösségi elvet, összekovácsoló erőt képez, és amelyre büszkén kimondhatjuk, ez a miénk!

A hiányérzetünk okozója, hogy az altiszti karnak nincs összefoglalt, részletesen megírt történelme; történelmi szerepe – még a rengeteg hősi helytállást tanúsító altiszt példájának ismertetése mellett is – kevésbé ismert. Ellenben van hitvallása, értékeit megfogalmazták, indulóját megírták, s ezekre méltán tekinthetünk büszkeséggel. Sok év elteltével, a két egész esztendő (2024–2025) átölelő altiszti történelmi emlékezetet erősítő történések után – gondolok itt *Az altisztképzés másfél évszázados történelme* című rendezvénysorozatra, valamint Illésfalvi Péter *Jutas 100* című könyvére – ismételten az altiszti kar büszkeségét hirdető esemény szereplői lehetünk. Hamarosan a Honvédelmi Értéktár megtisztelő sorába illeszkedik az új közös értékünk, egy elfeledett, ismeretlenségre ítélt könyv – Deményi Antal *Az önképző altiszt irányítúje* című munkája –, amelyet a 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján támogatóinkkal hivatalos úton felterjesztettünk a HM Katonai Örökség Főosztályára, hogy a soron következő munkacsoportülésein megvitatassa. A bizottság szakmai vizsgálatot követően, 2025 decemberében támogatta a könyv értéktárba helyezését, és a közeljövőben várhatóan döntés születik a mű kiadásával kapcsolatban is. Reményeink szerint Deményi Antal könyve hamarosan Zrínyi Miklós művei, a Gamma–Juhász löelemképző készülékről szóló kötet vagy Görgey írásai sorába helyeződik, tovább erősítve büszkeségeink táráit.

Több etikai témakörű, viselkedési szabályokat felsoroló írás keletkezett az évszázadok során, de ez idáig ismeretlenségbe burkolózott, elfeledettségre ítélt könyv

mégis kiemelkedik a sorból, különleges értéket képvisel. Ez a kötet már bizonyította a közösség alkotó erejét, erőt és hitet adott sokak számára a második világháború poklában. Sok kiemelkedően hősies helytállást az akarat, az erő, a hit és az erkölcsi tartás eredményezett, mely tulajdonságok az altiszti karban a könyv révén is erősödtek, fejlődtek. Napjaink kihívásai közepette, a digitális világ okozta értékrendi, erkölcsi torzulás következtében igencsak szükség van a lelkierő és emberi értékek fejlesztésére. Ebben a feladatban is segítségünkre lehet a múltunk, hiszen egy példát állít, amelyet értelmezhetünk, amelyből következtetéseket vonhatunk le, és ismét új utat építhetünk a generációk között. Azt feltételezhetnénk, hogy ez új keletű dolog, de nem; létezett a régebbi korokban is, amelynek alapja nem az ellenállás keresése, hanem a tudás, a megbecsülés és az új befogadása volt. Ismét alapokat fektethetünk le a jövő nemzedékének, amelynek erkölcsi tartását hirdetheti a szóban forgó könyv, s meglehet, irányítújként az idén avatásra kerülő altiszti állomány tarisznyájába kerülhet.

Deményi Antal műve bemutatja az eszményi emberi tulajdonságokkal rendelkező, tökéletes altisztet, aki belső és külső jegyeiben egyaránt éppen olyan, amilyenre a hazának, a honvédségnek és a társadalomnak szüksége van. A könyv maga korában az altiszti hivatás elengedhetetlen kellékeként szolgált, de időálló értékei miatt erkölcsi útmutatást ad a jövő altisztjeinek a katonai hagyományok ápolása, a kötelességteljesítés terén, elősegíti az elhivatottság kialakulását és fejlesztését.

A könyv négy kiadásban jelent meg és kizárólag az altisztek számára íródott. Olvasása közben úgy érezzük, valóban egy „iránytű” van a kezünkben, hiszen pontosan megfogalmazza a kívánatos, illetve elvárt altiszti magatartási és cselekvési mintákat. Emellett az önnevelés és az illem szabta társadalmi szokások kérdéseiben is nélkülözhetetlen ismereteket tartalmaz. Hozzájárul az altiszti gondolkodásmód, a bajtársi szellem kialakulásához, fenntartásához, a szoros bajtársi kötelek kialakulásához, az altiszti hivatás presztízsének emelkedéséhez. Rámutat az önnevelés szükségességére, jelentőségére, fontosabb irányaira, eszközeire, gyakorlati céljára és módjára. A könyv a saját lelki énünk megismerésére sarkall, hogy az önismeret és önbírálat gondolata mentén indulhassunk el a fejlődés útján.

Az altiszt egyszersmind nevelő, tanító is. Egy emberöltőn keresztül nevelője és tanítója a fiatal altisztjelölteknek, így kétszeresen szüksége van arra, hogy magát folyton művelje, nevelje, mert nemcsak magának tanul. Napjainkban ez az elvárás fokozottan igaz a Magyar Honvédség altiszti kara számára.

A kötet sorait bajtárs írta bajtársnak. A könyv korábbi kiadásait az akkori legfőbb katonai vezetők mellett a jutasi iskola parancsnokai is meleg üdvözléssel méltatták, illetve ajánlották a növendékek, altisztjelöltek

részére. Kelléke volt a katonai iskolák, altiszti kaszinók, klubok és altiszti egyesületek könyvtárának. A könyv akkor, a második világháborút megelőző időszakban és a háborús években erkölcsi, illetve lelki támaszt, útmutatót adott olvasói részére, egyben hozzájárult a jutasi szellem, a rendíthetetlen akarat és a legendás helytállás megvalósulásához. Az egyedülálló, egyedi erkölcsi tematikájú könyv jelentős szerepet játszott az altiszti/tiszthelyettesi kar civil és katonai társadalmi elfogadottságának, megerősödésének folyamatában is.

A könyv ma is útmutató kódex lehet, amely segítséget nyújt számunkra az internetes felületeken ránk zúduló mérhetetlen információáradatban. Egyben elődeink példáján keresztül helyes gondolkodásra serkent, magán- és hivatásbeli életünk viselkedését kontrolláló és személyes értékrendünket erősítő muníció lehet. Lapozzuk, olvassuk üzenetét és beszéljünk az olvasottakról, erősítve közösségünket, hivatástudatunkat.

A könyv ágazati értéktárba helyezése az altiszti kar szerepének és szolgálatteljesítésének elismerését jelzi, amelyre büszkék lehetünk, és amely további erőt, hitet ad számunkra. Őrizzük tisztességgel ezt az értéket, hogy átadhassuk a jövőnek.

Kollár László főtörzszászlós

TARTALOM	
I. RÉSZ.	
AZ ÖNNEVELÉS ÚTJA, ESZKÖZEI ÉS CÉLJA	
Előszó	3
Ajánlás	7
Bevezetés	9
I. fejezet.	
Az altiszt életcélja és törekvésének eszközei . . .	13
II. fejezet.	
Önismeret, önbírálat	20
III. fejezet.	
Egy kis emberismeret	
1. Kiváló és szerencsés emberek jellemző egyéni tulajdonságai	36
A jellem	41
Erkölcs, erkölcsi erő, erkölcsös élet	44
Becületesség	46
Isten hite és a babona	48
Önzetlenség	48
Bajtársiasság és bajtársi kötelesség	49
Lelkismeretesség	52
Öszinteség	53
Jóakarát	54
Elv és elvhűség	55
Türelem	57
Hála	58
Tekintélytiszteltet	58
Bátorság	59
Hűség	62
Kötelesség és kötelességérzet	63
Igazságosság	65
2. Káros szokások és jellemhibák, mint a siker és az egyéni boldogulás akadályai	67
Önzés	67
Törtetés	69

AJÁNLÁS

Írás szól a vándorról, ki vándorútján valahány köre talált, mind felvette és bele tette tarisznyájába. Telt lett az és nehéz teher. Mikor azonban hazáért és kibontotta, a kövek helyett fénylő aranyat talált. Kincs lett a nehéz teherből.

Földi utunkon vándorok vagyunk mindannyian. Akadályok látható és láthatatlan köveire, nehézségeire találunk. Ki el nem kerül, hanem tarisznyájába teszi, tapasztalatoknak, okulásoknak, segítő és eredményeket adó irányelveknek örök életkincseit találja meg bennök.

Ez irányban igen jó és hathatós segítség ez a könyv.

Szerzője a maga lábán járta meg a benne rajzolt életutat és a maga szemével nézett szét és látott azokon a tájékokon, melyekre bajtársait is elvezetni óhajtja, a gondolkodás és a gondolkodtatás lélek-ösvényén.

Elméleti tájékozottsága mellett hites tanuként áll gyakorlati tapasztalata. Munkássága ékesen szóló bizonyítéka könyve igazságainak.

Aki maga épül, építi lelkén át a Hazát is. Nekünk pedig ez a legszentebb és legdicsőbb feladat; életünk és hivatásunk értelme, célja, rendeltetése. Az eszmény üres légvár marad, ha erkölcsi erőnk nincs a megvalósításhoz. Nincs honvéd, ki valóságnak ne kívánná „Nagymagyarországot!”

A felé vezető úton irányjelző e könyv.

Szívesen ajánlom.

Jutas, 1932 augusztus hó 1-én.

MATHERNY ÖDÖN s. k.
ezredes.

A híradótevékenységek fejlődése a Magyar Honvédségben 1.

Cikksorozatunk a magyar katonai híradás fejlődését mutatja be az elmúlt 80 évben. Köztudott, hogy a kommunikáció egyidős az emberiséggel, minden közösségi tevékenység alapja, s a fegyveres küzdelemben betöltött szerepe is vitathatatlan. Az információ időbeni, pontos és hiteles továbbítása minden katonai művelet sikeres teljesítésének elengedhetetlen feltétele.

A kezdetek (1945-1950)

A mai Magyar Honvédség (MH) híradó és informatikai feladatait ellátó többszintű rendszer szakmai jogelődjének tekinthető szervezetet 1945. január 16-án alapították meg az 1944 végén Debrecenben létrejött Ideiglenes Nemzeti Kormány Honvédelmi Minisztériumának távbeszélő híradásának kiszolgálására. Itt 1945 márciusáig tartott a tevékenység, ugyanis ekkor Budapestre költözött a Honvédelmi Minisztérium. 1945 áprilisában egy tiszt, egy tiszthelyettes és hat-nyolc polgári alkalmazott dolgozott a Híradóközpontban. Ebben az időszakban a híradást egy húszvonalas esőlemezes központ biztosította, amelyet a távbeszélő központ fejlesztésekor egy százvonalas berendezéssel váltottak fel.

1949. március 16. az a nap, amikortól a Híradó Csoportfőnökség szervezetében találjuk a HM Híradóközpontot, melynek nevét „HM Híradó Központ” századra változtatták. Az akkori állományba két tiszt, tizenegy tiszthelyettes és negyvennégy polgári alkalmazott tartozott. Ősszel a Postával való együttműködés eredményeképpen bevezették a BP 900 jelszavas rendszert, amely a polgári vonalak terhére biztosította a honvédségi vonalak elsőbbségét. 1950-ben a Híradó Csoportfőnökség alárendeltségébe került a Futárosztály, melynek elsősorban a vidéki futárküldemények időbeni és szakszerű továbbítása volt a feladata.

A korai alakulatoktól a Főhírközpont megerősödéséig (1951-1989)

A központosított katonai híradás alapjait 1951-ben rakták le, amikor megalakult a Honvédelmi Minisztérium Híradó Központja. Az új szervezet a híradó parancsnoki, táviró-, távbeszélő-, rádió- és távirat-irányító központokat fogta össze, megteremtve ezzel az egységes vezetési és irányítási rendszer alapját.

1953-ban a korábbi Futárosztály Futár és Táborig Posta Osztály néven a Híradó Központ alárendeltségébe került, ami a katonai futárszolgálat integrációját jelentette. Az 1950-es évek közepén több fontos szervezeti és technikai fejlesztés történt: 1954–1955-ben a Gugger-hegyen létrejött az úgynevezett „személyi rádió” szervezete, valamint a HM Híradó Központ önálló hadrendi elemmé vált, miután kivált a Híradó Csoportfőnökség állományából.

lődése

1945–2000

1958-ban rendszerbe állították az Elektro Akusztikai Alosztályt, amelynek feladatai közé tartoztak az első nagyszabású térhangosítási munkák, például az április 4-ei és május 1-jei díszszemlék technikai biztosítása. Az 1960-as évek elején megkezdődött az R-105 rádiócsalád és az R-401 rádiórelé gyártása és rendszeresítése, valamint 1962-ben első alkalommal alkalmaztak tolmáctechnikát az alosztálynál.

1966 és 1976 között a Híradó Központ szakemberei nemzetközi szinten is bizonyították felkészültségüket: részt vettek a vietnámi helyreállítási munkálatokban, bombázott hírközpontok javításában és tisztek képzésében.

Az 1970-es évek közepétől jelentős infrastruktúralis fejlesztések zajlottak. 1973 és 1975 között megkezdődött a HM II. Híradó Központ építése, valamint telepítették az ARF 4000-es távbeszélő központot. 1975-ben létrehozták a rejtjelző és titkosító részleget, és a szervezet neve HM Hírközpontra, majd HM I. Hírközpontra változott. 1977-ben megindult a HM I. Hírközpont rekonstrukciója, és létrejött a postabontó részleg. 1979-ben üzembe állt az új ARF 3000-es automata távbeszélő központ, valamint megkezdte működését a HM III. Híradóközpont.

Az 1980-as évek elejére a szervezet – ekkor már Magyar Néphadsereg Főhírközpont néven – jelentős létszám-bővülést ért el. 1985-re több mint 600 fő teljesített szolgálatot a központban, katonai és polgári állományban egyaránt. 1987-ben az Elektro Akusztikai Osztály Akusztikai és Tolmáctechnikai Osztállyá alakult át, 1989-ben pedig új rádiótechnikai eszközöket (R-831, R-863 rádióállomások, R-1406 rádiórelé) rendszeresítettek.

A rendszerváltás utáni időszak és a NATO-integráció (1990–2000)

A rendszerváltást követően a Főhírközpont szerepe tovább erősödött. 1991-ben három troposzféra hírközpont és azok javító alosztályai kerültek az állományába, jelentősen bővítve a technikai képességeket. Ugyanebben az évben kiemelkedő feladat volt II. János Pál pápa magyarországi látogatásának teljes körű akusztikai biztosítása több helyszínen.

1992-ben megszüntették az MH Posta Katonai Szolgálatát, feladatait a MH Főhírközpont vette át, ezzel is erősítve a központosított működést. 1993-ban új rádiótípusokat helyeztek üzembe, megkezdtek az elavult technika kivonását; január 16-át a Főhírközpont napjává nyilvánították.

A kilencvenes évek közepén a szervezet aktívan részt vett nemzetközi gyakorlatok híradásának biztosításában. 1995-ben, az 50. évforduló alkalmából a Magyar Köztársaság elnöke csapatzászlót adományozott a Főhírközpontnak. 1996-ban a pápa második látogatásához kapcsolódóan teljes telefonjegyzéket adtak ki, valamint elvégezték a szükséges hangosítási munkálatokat.

1997–1998-ban a Főhírközpont kulcsszerepet játszott a NATO-csatlakozásra való felkészülésben, különösen a *Delta-97* gyakorlat során, valamint a *NATO Express* repülőnap és az *INEX-2* nemzetközi gyakorlat híradásának biztosításában. Ezek az események egyértelműen igazolták a NATO-kompatibilitást.

1999-ben a Légtérzsuverenitási program keretében antennatornyokat és mikrohullámú állomásokat adtak át, valamint megkezdődött az elektromechanikus alközpontok cseréje korszerű elektronikus rendszerekre. Ugyanebben az évben létrejött az Országos Hálózat-felügyeleti Központ, és a Főhírközpont aktívan részt vett az SFOR- és KFOR-műveletek híradó

Fotók: archiv, Fortepan, Shutterstock

biztosításában. Kialakították a NATO-futárrészleget, és megkezdődött a távhívó hálózat digitalizálása.

2000 első félévében jelentős létszámleépítésekre került sor: a Magyar Honvédség Híradó Parancsnokságának létrehozásával párhuzamosan megindult a Magyar Honvédség Főhírközpontjának felszámolása, lezárva ezzel egy meghatározó történelmi korszakot.

A 2000. évi átalakulás

A 2000-es év első fele fordulópontot jelentett a Magyar Honvédség híradó szervezeteinek életében. Ez az átalakulás a teljes honvédségi struktúra reformjának részeként valósult meg, melyet a NATO-csatlakozás és a haderő korszerűsítési igényei is sürgettek. A korábban sikeresen működő, ám széttagolt Magyar Honvédség Főhírközpontja és négy másik regionális, valamint szakmai híradó szervezet jogelődei megszűntek önálló entitásként létezni. Ez a lépés jelentős létszámleépítéssel is járt, ami komoly személyi változásokat okozott.

Ezzel párhuzamosan megkezdődött egy új, egységes irányítási struktúra, a Magyar Honvédség Híradó Parancsnokság (MH HP) kialakítása. A felszámolásnak és az új parancsnokság létrehozásának az volt a célja, hogy a különböző, elaprózódott híradó képességeket és infrastruktúrát egyetlen, központilag irányított és hatékonyan működtethető szervezetbe vonják össze. Ez a centralizáció lehetővé tette a források hatékonyabb felhasználását, a NATO-standardoknak megfelelő egységes képzés bevezetését, és a korszerű (digitális) hírközlési rendszerek optimális üzemeltetését.

A 2000-es átalakulás nem megszüntette, hanem magasabb szervezeti szintre emelte a honvédségi híradó tevékenységet. A széttagolt, többszörös szervezeti struktúra helyébe egy modern, egységes parancsnokság lépett, ami a jövőbeli feladatok (NATO-műveletek, digitális átállás) hatékonyabb ellátását tette lehetővé.

(Folytatjuk)

Váradiné Pásztor Mária törzsszázlós

Rossz rádió

Helyzeteírás

Rajparancsnok vagy. A rádiód éppen nem üzemel, körülbelül 2 km-t kell megtenned déli irányban, hogy újra tudj kommunikálni. Az előljáróid ismerik ezt a rendellenességet ezen a területen, és előreláthatólag estére ki is lesz küszöbölve a hiba.

A műveleti terület döntően sík, nyílt jellegű, természetes magaslatok és mesterséges építmények nélkül. A terepet több, egymással párhuzamosan és keresztelve futó vízvezető csatorna tagolja, amelyek helyenként meredek partfallal, máshol növényzettel részben benőtt szakaszokkal rendelkeznek. A csatornák a terepen jól felismerhető vonalas akadályokat képeznek, és korlátozzák a mozgást, ugyanakkor fedezetet és rejtést biztosítanak a lövészeid számára. A növényzet alacsony, jellemzően fűfélékből és szórványos bokrokból áll, így a megfigyelhetőség összességében jó.

A térségben épületek nem találhatók, a terület mezőgazdasági jellegű, lakatlan. Az időjárási és látási viszonyok átlagosak, a sík terep miatt a földi és légi megfigyelés hatékonysága magas.

Az ellenség keleti irányból közelíti meg a műveleti területet. Mozgásukat pilóta nélküli légi járművekkel (UAS) támogatják, amelyek felderítő feladatot látnak

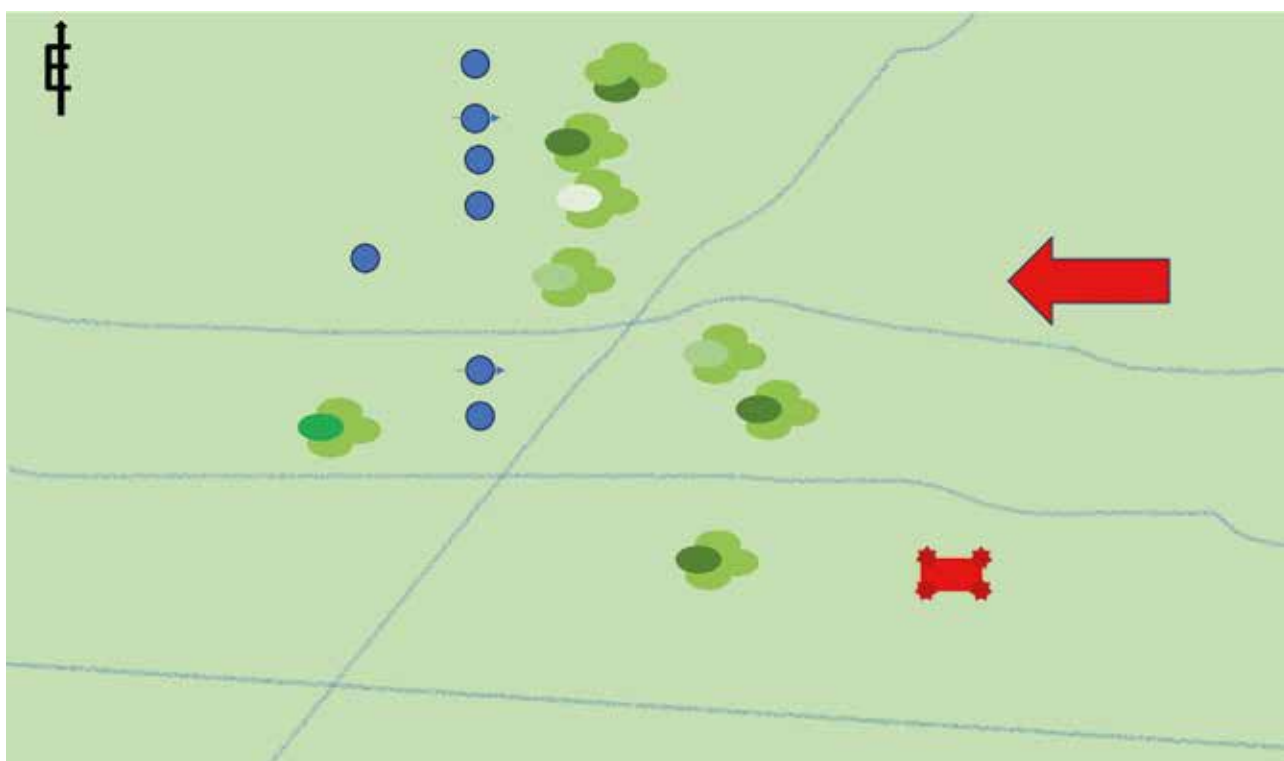

el, és lehetővé teszik a saját erők mozgásának folyamatos nyomon követését. Az ellenséges drónok pontos típusa és fegyverzete nem ismert, azonban feltételezhető, hogy képesek valós idejű megfigyelésre, céladatok továbbítására, valamint korlátozott támadó vagy tűzvezetési feladatok ellátására. A sík terep és a csekély növényzet miatt az ellenség drónjai jelentős fölényt élveznek a felderítés terén.

A lövészrajod feladata az ellenség halogatása a kijelölt sávban. A rajod nem törekszik döntő harc megvívására, feladata az ellenség tempójának csökkentése és figyelmének lekötése. A csatornák által tagolt sík terep lehetőséget biztosít ideiglenes védelmi helyzetek kialakítására és rendezett visszavonásra, ugyanakkor a drónfenyegetés miatt a rejtettség fenntartása és a helyváltoztatás kiemelt jelentőséggel bír. A rádióösszeköttetés még mindig nem biztosított.

Mit teszel?

Bogya Sándor Mihály főtörzsszázlós

Az MI veszélyei a mindennapi katonai feladatok során 2.

Az MI veszélyei katonai feladatokban

Néhány gyakorlati példán át megismerhetjük a dilemmákat, amelyek a való életben megtörténtek alapján merültek fel. A cikk korlátai miatt röviden, a teljesség igénye nélkül mutatok be néhányat.

Ukrajna: a drónok és az MI gyors térnyerése

Ukrajna területén mindkét fél használja az MI-t. Az ütközetekben a kis és közepes hatótávolságú drónok döntő szerepet kapnak: MI-t alkalmaznak felderítésre, célfelismerésre és részben autonóm célkijelölésre. A drónok okozta polgári áldozatok száma fokozatosan és jelentősen nőtt, a háború pedig felgyorsította az autonóm rendszerek gyakorlati fejlesztését (fél-automatika, célprioritás, swarm-taktikák).

Líbia: az autonóm fegyverek jogi/etikai aggályai

A nemzetközi megfigyelők lejegyeztek olyan eseteket, amelyekben autonóm rendszerek (vagy autonómnak tűnő rendszerek) halálos csapásokat hajthattak végre – ez felveti a felelősség, a jogszerűség és az emberi ellenőrzés kérdését. Az ICRC esettanulmánya külön kiemeli a jogi bizonytalanságot.

Kiberkockázatok: az MI-rendszerek mint új támadási felületek

Az MI-alapú katonai rendszerek új vektorokat (támadási irányokat) teremtenek a kibertámadások számára: modelleket lehet megmérgezni, érzékelő-adatokat manipulálni vagy ellenséges automata ügynököket bejut-

tatni. Azonban néha a nem megtámadott rendszer is hallucinál. Elemzések szerint a védelmi intézkedések gyakran lemaradnak az offenzív technológiák mögött a civil életben is.

Dezinformáció és pszichológiai műveletek

MI-vel generált tartalmakat (deepfake, automata narratívagyártás) használhatnak háborús információs hadviselésben, amelyek gyengíthetik a parancsok hatékonyságát, negatív környezetet teremthetnek és csökkenthetik a lakosság biztonságérzetét. A DFRLab dokumentálta az ilyen technikák használatát Ukrajnában.

Összegzés

Megállapítható, hogy az MI – amelynek pozitív megközelítése egy következő cikk témája lesz – alkalmazása területén számos részterület szabályozására van szükség, amelyek révén elérhető, hogy mégiscsak az ember legyen az irányító. A jelen írásban felsorolt szempontok alkalmazói szinten segítenek tiszta képet alkotni a felhasználás szabályairól, körülményeiről. A manipulálás és a hamis információk, valamint az MI aszimmetrikus hadviselésbe való bevonása már jogi kérdéseket vet fel. Azonban, mint az közismert, háborúban a hadviselő felek gyakran feszegetik a jog határait, így e kihívás megoldása a jövő hadviselésének egyik megoldandó feladata lesz.

Bogya Sándor Mihály főtörzsszázlós

Pszichológiai megtévesztés – Social engineering

Pszichológiai
megtévesztés
a mindennapokban

A kiberbűnözők tisztában vannak azzal, hogy minden védelmi rendszer legyengébb pontja az ember. A social engineering támadási módszer is erre az alapelvekre épít. Általában az emberi természet két aspektusát igyekszik kihasználni. Az első: a legtöbb ember segítőkész és igyekszik segíteni azoknak, akik segítséget kérnek. A másik, hogy az emberek általában konfliktuskerülők. De kihasználható az emberek befolyásolhatósága, vagy éppen a bosszúállása is.

A módszerrel a felhasználókat oly módon manipulálhatják, hogy az áldozatok ne tartsák be a biztonsági vagy egyéb üzleti folyamatok protokolljait, előírásait és így teret engedjenek a káros tevékenységeknek vagy érzékeny információk kiszivárogtatásának.

1 *A célszemély megtévesztése* többféle módon történhet, leggyakoribb a telefonos módszer. Ez jár a legkevesebb kockázattal és telefonon keresztül a legkisebb a lebukás esélye.

A csalók pánikot akarnak kelteni áldozataikban, és ehhez általában vészhelyzetet színlelnek. Ez lehet autóbaleset, váratlan kórházi kezelés vagy bármilyen más olyan forgatókönyv, például a pénzügyi veszély, amely hirtelen aggodalmat kelt és az áldozatokat azonnali cselekvésre készíti.

Ilyen támadások a Magyarországon is gyakori „unokázós” csalások, vagy a banki csalások nagy része.

2 *Romantikus csalás:* gyakori példa a romantikus csalásokra a társkereső alkalmazásokon vagy fórumokon keresztül történő csalás. A séma átlátszónak tűnik, ugyanakkor mindig személyre szabott, és kihasználja az áldozatot.

Mindig legyen óvatos, ha idegenekkel kerül kapcsolatba, legyen az katonatiszt, hajóskapitány, zenész és thai óvónő, még abban az esetben is, ha elnyerik a szimpátiáját! Pénzt vagy egyéb értéket semmilyen körülmények között ne adjon vagy utaljon át!

3 *Hamis vezetői utasítás:* a gyanútlan dolgozó a munkavégzés közben is válhat kibertámadás áldozatává. Ilyen esetben azonban az elkövetők elsősorban nem a dolgozót akarják megkárosítani: ő csak a „kapu” a fontos adatokhoz, anélkül, hogy erről tudna.

Arra építenek, hogy a dolgozók igyekeznek gyorsan teljesíteni azokat a feladatokat, amelyek közvetlenül a felsővezetéstől érkeznek. A csalók általában részletes információkkal rendelkeznek a szervezetről, és az e-mail rendkívül meggyőzőnek látszik. Ez a fajta megkeresés kéretlen e-mail (vagy telefonhívás) formájában érkezik, látszatra a felsővezetéstől. Rendszerint a téma bizalmas kezelését kéri, de sürgeti az ügyintézés, ugyanakkor szokatlan, a belső előírásoknak ellentmondó kéréseket tartalmazhat.

A megfelelően előkészített támadások során kihasználhatják a vezető távollétét, így a „privát” címéről küldött üzenetben hivatalos igény jelenik meg, telefonon pedig nem elérhető, vagy fordítva.

4 *A megtévesztés történhet továbbá célzott e-mail útján, vagy közösségi médián keresztül is.*

Ilyen lehet a hamis munkalehetőség felkínálása is. Ilyenkor, ha az alkalmazott céges munkaeszközéről nyitja meg a káros fájlt, lehetővé teszi a hackerek számára, hogy feltörjék a vállalati hálózatot.

2026 01 27

FROZEN STARS 2026 GYAKORLAT

Kertész László fényképei

